

Laboratoria etnograficzne

Laboratoria etnograficzne

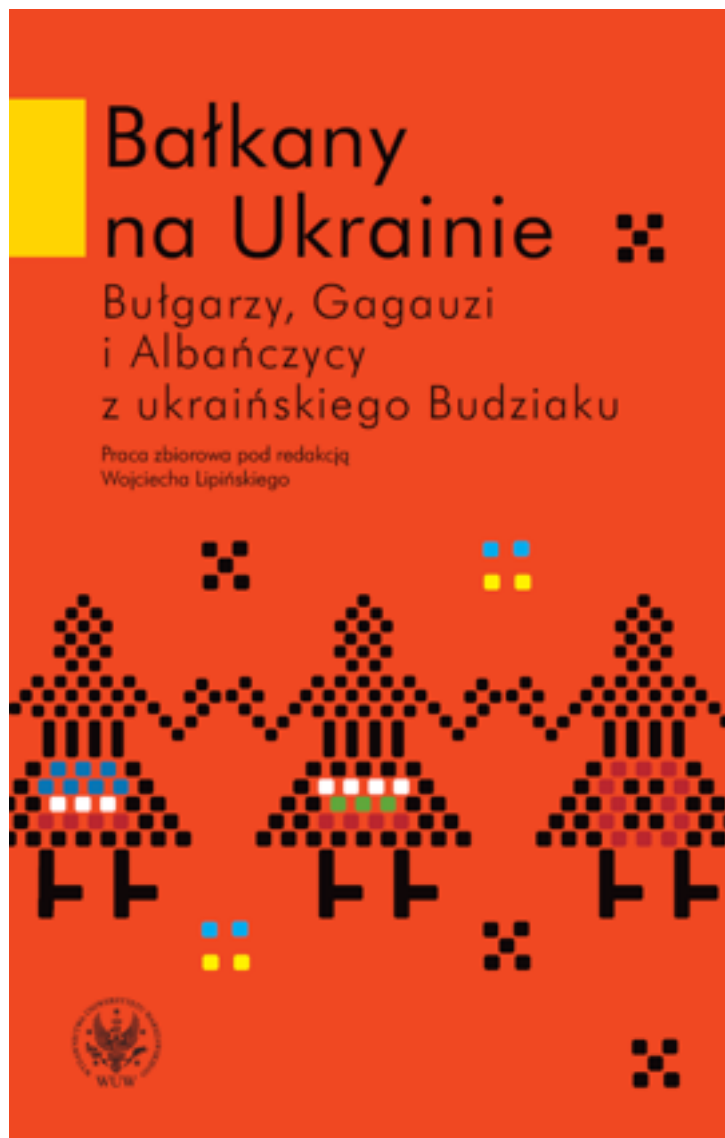
Badania terenowe na Polesiu. Fot. W. Lipiński

Laboratorium etnograficzne to zajęcia charakterystyczne dla naszego instytutu, pozwalające na wyjątkowe uczenie się w działaniu. Jest to specyficzna, intensywna i długotrwała forma zajęć, skoncentrowana wokół konkretnego problemu badawczego, trwająca od połowy pierwszego do połowy trzeciego roku studiów licencjackich.

Praca studenta nad wybranym problemem w ramach laboratorium odbywa się zarówno na uczelni, jak i w trakcie terenowych badań etnograficznych - zwykle są to 4 wyjazdy w teren. Podczas zajęć poznaje się warsztat pracy antropologa od początku do końca: od przygotowania koncepcji badań, analizy literatury, przez przygotowanie kwestionariusza do wywiadów i osobiste prowadzenie badań terenowych aż po opracowanie materiałów i pisanie pracy końcowej. Wyniki badań przedstawia się na forum Instytutu lub w druku. Student ma do wyboru uczestnictwo w jednej z kilku grup o odmiennej tematyce. Grupa pracuje w ramach szeroko zarysowanego tematu, jednak każdy ze studentów formuje

swój temat badawczy.

Efekty bada? studentów w zbiorach tekstów:

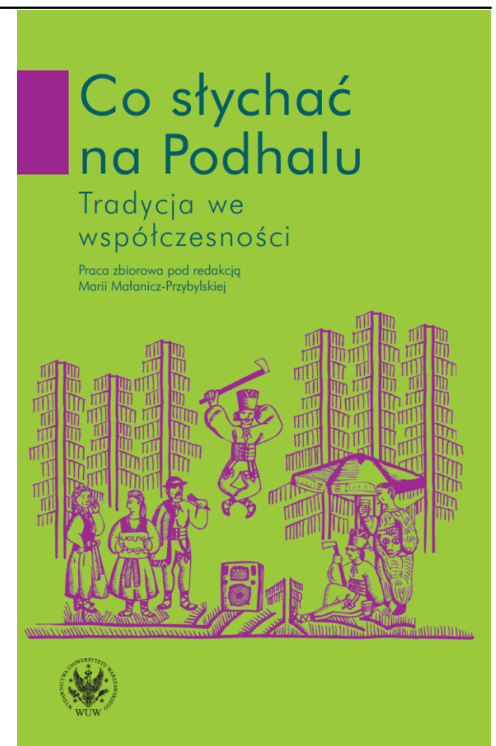
[1]

[2]

[3]

[4]

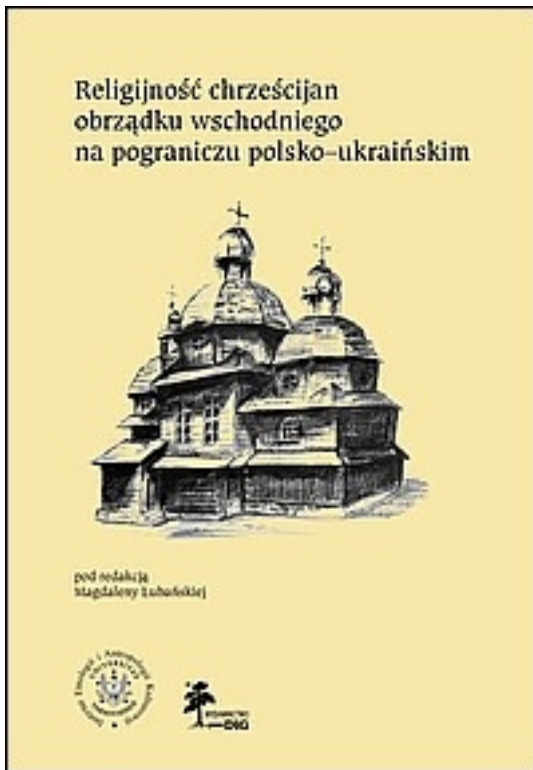
Nowoczesność i globalizacja na północnym Podlasiu

Perspektywa etnograficzna

Redakcja Piotr Cichocki i Helena Patzer

[6]

[7]

[8]

Znajd? grup? laboratoryjn? - spis wg prowadz?cych

Ana Ruxandra [[2017-2019](#)]

Baraniecka-Olszewska Kamila [[2011-2013](#)]

Baraniuk Tadeusz [[2016-2018](#)]; [[2014-2016](#)]

Bielenin-Lenczowska [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]

Brzezińska Magdalena [[2016-2018](#)]

Cichocki Piotr [[2022-2024](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]; [[2009-2011](#)]

Chromik Bartłomiej [[2016-2018](#)]

Dębińska Maria [[2010-2012](#)]

Dobiasz Maja [[2013-2015](#)]

Dudek Karolina [[2013-2015](#)]

Halemba Agnieszka [[2016-2018](#)]

Horolets Anna [[2019-2021](#)]

Hryciuk Renata - [[2020-2022](#)]

Kaliszewska Iwona [[2017-2019](#)]; [[2013-2015](#)]; [[2009-2011](#)]

Kołodziejewska Iwa [[2022-2024](#)][[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Król Katarzyna [[2020-2022](#)]

Krzyworzeka Amanda [[2016-2018](#)]

Kuzko Katarzyna [[2009-2011](#)]

Laszczkowski Mateusz [[2019-2021](#)]

Lipiński Wojciech [[2010-2012](#)]; [[2008-2010](#)]; [[2005-2007](#)]; [[2002-2004](#)]

Lubańska Magdalena [[2019-2021](#)]; [[2015-2017](#)]

Ładykowska Agata [[2011-2013](#)]

Maciejewska-Mroczek Ewa [[2010-2012](#)]

Malewska-Szałygin Anna [[2012-2014](#)]

Małanicz-Przybylska Maria [[2021-2023](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2011-2013](#)]

Mroczkowska Joanna [[2015-2017](#)]; [[2011-2013](#)]

Patzer Helena [[2018-2020](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Perzanowski Andrzej [[2018-2020](#)]

Plińska Weronika [[2015-2017](#)]

Radkowska-Walkowicz Magdalena [[2014-2016](#)]

Rakowski Tomasz [[2013-2015](#)]

Rzeplińska Róża [[2010-2012](#)]

Sikora Sławomir [[2021-2023](#)]; [[2013-2015](#)]

Smyrski Łukasz [[2009-2011](#)]

Szutowicz Anna Maria [[2011-2013](#)]

Talewicz-Kwiatkowska Joanna [[2020-2022](#)]

Walczak Gaweł [[2013-2015](#)]

Waszczyńska Katarzyna [[2009-2011](#)]

Wieczorkiewicz Anna [[2021-2023](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2014-2016](#)]

Wierciński Hubert [[2022-2024](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2015-2017](#)]; [[2010-2012](#)]

Wiśniewska Jolanta [[2009-2011](#)]

Zatorska Magdalena [[2014-2016](#)]

Zębek Maciej [[2016-2018](#)]

Zowczak H. Magdalena - [[2020-2022](#)]; [[2012-2014](#)]

Zydel Robert [[2010-2012](#)]

Łukowski Jacek [[2011-2013](#)]

Laboratoria w latach 2024-2026

[Magdalena Zowczak](#) [9]

Tytuł: Mniejszości rolnicza w Polsce: etnografia i sztuka

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [10]

Fragment instalacji Daniela Rycharskiego w zagrodzie jego dziadków. Kurówko, pow. sierpecki.

Spotkanie w OSP ?urawin, pow. sierpecki.

Laboratorium podejmuje następujące tematy: Chłop, rolnik, przedsiębiorca: kto dziś w Polsce uprawia ziemię, kto żyje z rolnictwa i w jakim znaczeniu „chłopi to umarza klasa”? Rolników wizerunek w prasie a „zwrot chłopski” w kulturze (sztuki wizualne, literatura, teatr). Opinie mieszkańców wsi o skansenach, muzeach i praktykach „cepeliowskich”, ich style życia i preferowane estetyki w kontekście transformacji gospodarczej i politycznej. Tradycja a dziedzictwo niematerialne: czy można wskazać „długie trwanie” konkretnych praktyk, wyobrażeń zbiorowych? Kultura religijna i stosunek do Kościoła. Pamięć: cezury czasowe grupowe i klasowe; funkcje fotografii. Jak rolnicy postrzegają obecne relacje miasto-wieś? Jak oceniają zmiany zachodzące w stosunkach wiejskich? Jak rolę odgrywają organizacje oddolne (np. OSP)? Opinie o migracjach, nowych mediach oraz zmianach środowiska, projektach ekologicznych i ekonomicznych (Zielony Ład, umowy EU-Mercosur). Praktyki oporu wobec niechcianych zmian i współczesne strajki.

Prowadzimy badania porównawcze na północnym Mazowszu i w woj. zachodniopomorskim, szczególnie uwagę poświęcając twórczości artystów, którzy dzielą swoje życie między miastem – miejscem zatrudnienia, a rodzinnym wiejskim środowiskiem, oraz twórczości rolników.

[<wróć do spisu>](#)

[Hubert Wierciński \[11\]](#)

Tytu?: Etnografia obszarów górskich: Tatry i Podtatrze

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zaj?: w USOS

Istnieje bogata literatura, a także tradycja badań etnograficznych na Podhalu. W ramach tych studiów rozpoznano i szczegółowo opisano zarówno historię kultury, jak i folklor regionu. Celem laboratorium nie jest więc ponowne odkrywanie tego, co już zostało odkryte – uczestnicy zajęć podejmują próby przełamania tematycznego i metodologicznego paradygmatu badań prowadzonych u podnóża Tatr. Zamiast koncentrować się na lokalnej ludowości, uczestnicy zajęć mierzą się z szeroko pojętą antropologią krajobrazu. To krajobraz gór jest motywem przewodnim badań i dociekań teoretycznych, to góry stanowi wspólny mianownik studenckich projektów badawczych rozwijanych w ramach laboratorium.

Prace badawcze, stanowiące integralną część przedmiotu, podążają za wątkami związanymi z górami – studenci szukają gór w biografiiach i praktykach ludzi (nierzadko niezwiązanych z Podhalem), dla których góry nie są obojętne. Śledzimy ludzki ruch w górach, a także wsłuchujemy się w opowieści traktujące o Tatrach. Naszym celem badawczym jest poznanie i zrozumienie szeroko pojętej interakcji między ludźmi i górami. Przyglądamy się, jakie działania i praktyki rodzą się dzięki zaangażowaniu w ten specyficzny krajobraz, a także jakie to samoświadomości i wiedza kształtują się w górskim krajobrazie. Mierzymy się z pojęciami takimi jak antropocen, presja, utowarowienie krajobrazu, a także badamy bardziej intymne relacje ludzi z górami, poszukamy sposobności, które rodzą się w takim krajobrazie i przyglądamy się, jak te sposobności są przez ludzi zamieniane na konkretne działania. Wreszcie, zadajemy pytanie o to, jak przy pomocy metod i teorii antropologicznych można badać krajobraz górski – co antropolog może tam odnaleźć? jak ma szukać wiedzy w takim krajobrazie? jakie inne elementy i zjawiska zasługują na antropologiczną uwagę?

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Radkowska-Walkowicz \[12\]](#) & [Ewa Maciejewska-Mroczek \[13\]](#)

Tytu?: Dzieci i środowisko. Perspektywa childhood studies

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [14]

Na naszych zajęciach skupiamy się na dziecku i dzieciństwie w relacji do szeroko rozumianego środowiska. Pomysł laboratorium zakorzeniony jest w tzw. nowych studiach nad dzieciństwem, które wskazują na konieczność włączenia do badań społecznych, w tym antropologicznych, dziecka jako pełnoprawnego podmiotu opowieści o świecie i sprawczego aktora, mającego

moc wp?ywania na otaczaj?ce go ?rodowisko.

W naszych pracach skupiamy si? na dw?uch r?nych perspektywach:

- Oddolnej perspektywie dzieci, z którymi si? spotykamy i z którymi rozmawiamy. Badacze i badaczki wykorzystuj? przy tym metodologi? opart? na partycypacji, dzia?aniach artystycznych, zabawie.
- Perspektywie doros?ych i m?odych doros?ych, którzy pokazuj? nam, czym dla nich by?o i jest dzieci?stwo.

Namys?owi nad metodologi? pracy z dzie?mi i o dzieciach towarzyszy? zaawansowane refleksje teoretyczne i etyczne. W naszych badaniach wspieraj? nas Interdyscyplinarny Zesp?? Bada? nad Dzieci?stwem UW oraz zapraszani na zaj?cia go?cie. Badania prowadzone s? w Warszawie lub okolicy, wi?c w ramach wyjazd?w laboratoryjnych organizujemy kilkudniowe spotkania seminaryjno-warsztatowe w okolicach Warszawy.

Tematy prac os?b uczestnicz?cych w laboratorium:

- zespo?y m?odzie?owe i dzieci muzykuj?ce w perspektywie antropologicznej
- wspomnienia os?b urodzonych w latach 70. z dorastania w okresie transformacji ustrojowej
- dzieci?stwo i dorastanie os?b queerowych, które przeprowadzi?y si? z ma?ej miejscowo?ci/wsi do Warszawy
- dziewczyny i konie – relacja ze zwierz?ciem z perspektywy m?odych dziewczyn je?d??cych konno
- co znaczy by? doros?ym i kiedy przestajemy by? dzie?mi
- wzorce kobieco?ci w?ród polskich skautek, z uwzgl?dnieniem ich zró?nicowania oraz wp?ywu czynnik?w historycznych, kulturowych i spo?ecznych
- zakazy i nakazy, w tym dotycz?ce u?ywek, w opinii dzieci
- spojrzenie dzieci w wieku 5-8 lat na to, co znaczy by? dziewczyn? i kobiet?
- religijno?? m?odych os?b, które by?y lub s? we wspólnotach religijnych
- do?wiadczenia os?b doje?daj?cych do warszawskich szk? ?rednich z mniejszych miejscowo?ci

[<wr? do spisu>](#)

Laboratoria etnograficzne w latach 2023-2025

Agata Hummel, [Amanda Krzyworzeka](#) [15]

Tytu?: **Alternatywy rolnicze w kontek?cie wsp?czesnych przemian na wsi**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [16]

Projekt ma na celu analiz? alternatyw rolniczych, takich jak rolnictwo ekologiczne, czy ruchy nowo-ch?opskie w kontek?cie wsp?czesnej wsi, która coraz bardziej si? wyludnia i przekszta?ca w miejsce rozwoju przemys?owej produkcji rolnej lub w atrakcj? turystyczn?. Badania grupy laboratoryjnej prowadzone b?d? w okolicach Grzybowa, w województwie mazowieckim. Tematy, które b?d? nas interesowa?, to mi?dzy innymi: warto?ci stoj?ce za r?nymi modelami rolnictwa, zmieniaj?ca si? sytuacja gospodarcza na wsi, jej wp?yw na lokalne relacje spo?eczne (w tym na gospodark? wzajemno?ci i na relacje pomi?dzy reprezentantami r?nych rodzaj?w gospodarstw), podej?cie do pracy, planowanie i podejmowanie decyzji w r?nych modelach rolniczych, wp?yw mechanizm?w rynkowych i polityki rolnej na dzia?alno?? rolnicz?, konsumenci gospodarstw alternatywnych i ich relacje z rolnikami.

[<wr? do spisu>](#)

[Anna Malewska-Sza?ygin](#) [17]

Tytu?: **Dynamika wyobra?e? spo?ecznych**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [18]

Projekt badawczy grupy laboratoryjnej szuka odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób zmieni?y si? wyobra?enia spo?eczne dotycz?ce obywaterek i obywateli Ukrainy w sytuacji, gdy kontakt bezpo?redni gwa?townie si? zwi?kszy? w wyniku masowej migracji spowodowanej rosyjsk? agresj?.

Zapleczem teoretycznym projektu s? pojm?cia „wyobra?enia spo?eczne” (Charles Taylor) oraz „stereotypy” (Jan Stanis?aw Bystro?, Zbigniew Benedyktowicz, C. Lippman, Homi Bhabha). Zgodnie z twierdzeniami teoretyków upraszczaj?ce stereotypy powstaj? w wyniku braku dynamicznych relacji bezpo?rednich i powinny erodowa? pod wp?ywem bliskiego kontaktu. Badania laboratoryjne maj? na celu sprawdzenie prawdziwo?ci tej tezy i przyjrzenie si? procesowi konstruowania aktualnych wyobra?e? o uchod?cach z Ukrainy.

Prace badawcze b?d? prowadzone we wsiach powiatu i mie?cie Nowy Targ, na Podhalu. Grup? badan? b?d? polskoj?yzni mieszk?cy regionu wchodz?cy w ró?nego typu relacje z osobami uchod?czymi z Ukrainy. Techniki badawcze obejmuj? wywiady otwarte, pog??bione, prowadzone w terenie oraz obserwacje uczestnicz?ce, dokonywane zarówno w terenowym kontakcie bezpo?rednim, jak te? w przestrzeniach sieciowych takich jak: media spo?eczno?ciowe, strony internetowe i inne.

[<wró? do spisu>](#)

Ma?gorzata Owczarska

Tytu?: **Odra – ?ycie, katastrofa, nadzieja? Zamieszkiwanie kryzysu ekologicznego**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [19]

To laboratorium zajmie si? relacjami ludzi, wody i innych stworze? na Odrze dotkn?tej katastrof? ekologiczn?. Jest to zaproszenie do bada? etnograficznych nad zmianami klimatycznymi, antropopresj? i sytuacj? wód w Polsce. G?ównymi pytaniami badawczymi s?: Co to znaczy ?mier? rzeki? Jak i kto (ludzie i inne byty) odpowiadaj? na zaistnia?? sytuacj?? Czy w obliczu kryzysu mo?na szuka? nadziei? Jak ksztaltuj? si? kulturowe, lokalne aspekty ?ycia w kryzysie ekologicznym? Grupa zajmie si? spo?ecznymi konsekwencjami trwaj?cej na Odrze katastrofy, wyobra?eniami rzeki, sposobami radzenia sobie z kryzysem (np. samoorganizacj?, aktywizmem, planami ekologicznej odbudowy Odry przeciwstawianymi dalszej jej regulacji, tworzonymi na temat Odry opowie?ciami). Istotn? kwesti? b?dzie refleksja nad transformacyjnymi aspektami kryzysu. Prace b?d? mia?y charakter antropologiczny i trans-dyscyplinarny.

[<wró? do spisu>](#)

Lata 2022-2024

[Piotr Cicho?ki](#)

Tytu?: **G?os, brzmienie lasu, ha?as. Antropologia d?wi?ku na pograniczu polsko-bia?oruskim**

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [20]

Badaj?c wschodni? cz??? powiatu bia?ostockiego (okolice Micha?owa, Gródka i Ja?ówki), zajmiemy si? sposobami poznawania i wspó?tworzenia ?wiata przez d?wi?k (Steven Feld). Katastrofa, która zasz?a w 2021 roku na tych terenach zwróci?a nasze zainteresowanie równie? w kierunku g?osu (lub odbierania g?osu) w jego politycznym, obywatelskim i emocjonalnym aspekcie. Nasze obserwacje, s?uchanie i rozmowy z mieszka?cami po?wi?cimy temu, w jaki sposób lokalna to?samo??, a tak?e ludzka podmiotowo?? (w tym uchod?czy? i uchod?ców) jest wyra?ana lub niekiedy kwestionowana poprzez j?zyk, prac?, codzienne zachowania. Wszystkimi tymi praktykami zainteresujemy si? przez pryzmat d?wi?ku.

...

[<wró? do spisu>](#)

[Iwa Ko?odziejska](#)

Tytu?: Bagno w stolicy. Ludzkie i wi?cej-ni?-ludzkie na Zakolu Wawerskim

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [21]

Laboratorium b?dzie miejscem, gdzie badaj?c zachodz?ce na terenie Zakola Wawerskiego relacje, b?dzie mo?na w praktyce sprawdzi? czym jest etnografia wielogatunkowa.

Zakole Wawerskie jest zwartym kompleksem mokrad?owym, miejscem unikatowym w du?ym europejskim mie?cie. Z ró?norodnych powodów jest ono wa?ne dla wielu ludzkich i nie-ludzkich aktorów. W?ród których s?: w?a?ciciele zakolskich gruntów, co najmniej jedna rodzina bobrów, okoliczni ludzcy-mieszka?cy, deweloperzy, turzyce tworz?ce zakolskie turzycowiska, w?adze miasta, organizacje pozarz?dowe, wiele gatunków ptaków i komarów, naukowczynie i naukowcy, artystki zaanga?owane w projekt Krytyki Politycznej i wielu, wielu innych. W grudniu 2021 zosta?y rozpocz?te konsultacje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu, b?dziemy mieli mo?liwo?? obserwowania co one oznaczaj? dla mieszka?ców Zakola (ludzkich i nie-ludzkich) i osób z nim zwi?zanych, co b?dzie z tych planów wynika?o w d?u?szej perspektywie trwania naszych bada?. Jak rozumiana jest obecno??, kryj?cego ogromne pok?ady zwi?zanego w?gla i metanu, mokrad?a w ?rodku miasta. W czasie laboratorium przyjrzymy si? z etnograficzn? wra?liwo?ci? temu co dzieje si? na Zakolu Wawerskim i wokó? niego.

Prowadz?c badania b?dziemy si? opiera? na koncepcjach tworzonych w ramach antropologii ?rodowiskowej, etnografii wi?cej-ni?-ludzkiej, antropologii zaanga?owanej, bada? ruchów miejskich. B?dziemy korzysta? z praktyk wypracowywanych w projekcie zakolskim Krytyki Politycznej <https://zakole.pl/pl> [22]. B?dzie on dla nas zarówno tematem badania jaki i polem wspó?pracy intelektualnej, u?atwi zwracanie si? w stron? „bada? z” a nie wy??cznie bada? „bada? nad”.

...

[<wró? do spisu>](#)

[Hubert Wierciński](#)

Tytu?: Etnografia obszarów górskich - Tatry

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [23]

Istnieje bogata literatura, a tak?e tradycja bada? etnograficznych na Podhalu. W ramach tych studiów rozpoznano i szczegó?owo opisano zarówno histori? kultury, jak i folklor regionu. Celem przedmiotu nie jest wi?c ponowne odkrywanie tego, co ju? zosta?o odkryte – uczestnicy zaj?? podejm? prób? prze?amania tematycznego i metodologicznego paradygmatu bada? prowadzonych u podnó?a Tatr. Zamiast koncentrowa? si? na lokalnej ludowo?ci, uczestnicy zaj?? zmierz? si? z szeroko poj?t? antropologi? krajobrazu. To krajobraz gór b?dzie motywem przewodnim bada? i docieka? teoretycznych, to góry maj? stanowi? wspólny mianownik studenckich projektów badawczych rozwijanych w ramach laboratorium.

Prace badawcze, stanowi?ce integraln? cz?? przedmiotu, maj? wi?c pod??a? za w?tkami zwi?zanymi z górami – studenci b?d? szuka? gór w biografiach i praktykach ludzi (nierzadko niezwi?zanych z Podhalem), dla których góry nie s? oboj?tne. B?dziemy wi?c ?ledzi? ludzki ruch w górach, a tak?e ws?uchiwa? si? w opowie?ci traktuj?ce o Tatrach. Naszym celem badawczym b?dzie poznanie i zrozumienie szeroko poj?tej interakcji mi?dzy lud?mi i górami. Przyjrzymy si?, jakie dzia?ania i praktyki rodz? si? dzi?ki zaangażowaniu w ten specyficzny krajobraz, a tak?e jakie to?samo?ci i wiedza ksztaltuj? si? w górskim krajobrazie. Zmierzymy si? z poj?ciami takimi jak antropocen, presja, utowarowienie krajobrazu, a tak?e zbadamy bardziej intymne relacje ludzi z górami, poszukamy sposobno?ci, które rodz? si? w takim krajobrazie i przyjrzymy si?, jak te sposobno?ci s? przez ludzi zamieniane na konkretne dzia?ania. Wreszcie, zadamy pytanie o to, jak przy pomocy metod i teorii antropologicznych mo?na bada? krajobraz górski – co antropolog mo?e tam odnale??; jak ma szuka? wiedzy w takim krajobrazie? jakie inne elementy i zjawiska zas?uguj? na antropologiczn? uwag??

...

[<wró? do spisu>](#)

Lata 2021-2023

[Maria Ma?anicz-Przybylska](#)

Tytu?: Dziedzictwo na pograniczu - Chocho?ów

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-chocholow> [24]

Opis zaj??: [w USOS](#) [25]

Dziedzictwo jako s?owo klucz bada? w Chocho?owie wydaje si? do?? oczywiste, cho? nie chcia?abym, by rozumiane by?o jednoznacznie. Niektórzy nazywaj? Chocho?ów ?ywym skansenem, bo ta wie? szczyt si? najlepiej w regionie zachowan? zwart? architektury drewnian? z XIX i pocz?tku XX wieku, która obj?ta jest ochron? konserwatorsk?. Wiele chocho?owskich domów, ci?gn?cych si? wzd?u? g?ównej ulicy, ma ponad sto lat. Mieszka?cy s? zobowi?zani do dbania o nie i czyszczenie ich raz w roku... co nie wszystkim si? podoba. Dziedzictwo bywa wi?c k?opotliwe.

Drugim kluczowym dla nas poj?ciem jest pogranicze, co znów mo?e si? wydawa? oczywiste, bo Chocho?ów faktycznie le?y tu? przy granicy polsko-s?owackiej, s?siaduje z Such? Hor?. Granica dziel?ce obie miejscowo?ci, zmieniaj?ca swoj? funkcj?, szczelno?? i przebieg zdaje si? by? ciekawym elementem codzienno?ci lokalnej ludno?ci. Jednocze?nie z etnograficznego punktu widzenia jest to miejsce przenikania si? kultury podhala?skiej i orawskiej.

...

[<wró? do spisu>](#)

[Sławomir Sikora](#)

Tytu?: *Wiat post-COVID. Praktykowanie codzienności*

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-stu...> [26]

Opis zaj?: [w USOS](#) [27]

Wiat post-COVID odnosi się nie tyle do czasu, kiedy epidemii już nie będzie, ile raczej do szczególnego czasu niepewności i zagrożenia, kiedy pandemia Covid-19 wciąż jeszcze budzi wiele niepokoju odnośnie do dalszego jej przebiegu, wpływu na ludzi, jak i śmiertelności. Po odnotowaniu przypadków zachorowań w kolejnych krajach świata, gwałtownie i najczęściej bez stosownego przygotowania wprowadzono restrykcyjne lockdowny, co wiązało się ze szczególną hibernacją i stagnacją życia społecznego: zakaz wychodzenia z domu, przemieszczania się, kwarantanna, spowolnienie lub zamknięcie wielu obszarów gospodarki, a także szkół i uczelni. Dotychczasowe życie codzienne niemal z dnia na dzień stało się niecodzienne, a ludzie zostali zmuszeni do poszukiwania nowych form i praktyk codzienności. Kryzys – to słowo etymologicznie wiąże się m.in. z przełomowym, decydującym etapem choroby, kiedy nie wiadomo jeszcze, w którym kierunku może się ona rozwinąć – sprzyja poszukiwaniom nowych rozwiązań i zmianom. Zakazy i ograniczenia fizycznego kontaktu uruchamiały np. rozwój nowych form komunikacji: gwałtowny rozwój funkcjonalności komunikatorów internetowych i nowych praktyk komunikacyjnych.

Ów nowy stan w sposób oczywisty można odnieść do klasycznego obrzędu przejścia (Arnold Van Gennep, Victor Turner, Mary Douglas) ze szczególnym naciskiem na wagę etapu prógowego, liminalnego, w ramach którego wypracowywane byłyby nowe formy codzienności. Poszczególne tematy podejmowane w ramach grupy mają być próbą opisu funkcjonowania różnych form rodzicielstwa w tym szczególnym okresie codzienności. I choć, jak zauważa Judith Butler, byłoby chyba nadmiarem optymizmu twierdzenie, że zrozumienie pandemii otworzy nowe szlaki dla rozwoju przyszłości, to jednak mam nadzieję, że zrozumienie nowych form radzenia sobie z rzeczywistością okaże się pomocne w myśleniu tak o przyszłości, jak i skomplikowanej teraźniejszości.

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Wieczorkiewicz](#)

Tytu?: *Ciało i media w hybrydycznej przestrzeni rekreacji*

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [28]

Przedmiotem badań laboratoryjnych będą praktyki cielesne o charakterze rekreacyjnym i samorozwojowym, często kojarzone z określonym stylem życia. W czasach współczesnych dostępnych jest ich bezprecedensowo wiele. Różne rodzaje tańca, dyscypliny sportowe, czy też kompleksowe systemy praktyk, które mogą nabierać nachylenia filozoficznego (na przykład joga) praktykowane są w miejscach do specjalnie tego przeznaczonych, ale i w domach. Przestrzeń domowa niekoniecznie jest zamknięta – często otwiera się ku przestrzeniom wirtualnym, skąd czerpać można zarówno ogólne pomysły na wzbogacenie swego życia o nowy rodzaj aktywności, jak i konkretne, metodycznie instrukcje praktykowania.

Ten rodzaj przestrzeni, w której wymiary digitalne i fizyczne są powiązane określa się mianem hybrydycznej. Dostęp do niej i kompetencja w jej użytkowaniu nie równomiernie rozłożone w społeczeństwie – pojawiają się

nowe formy wykluczenia i nowe rodzaje marginalizacji.

W sytuacji pandemii Covid-19 wiele rodzajów rekreacji fizycznej, dotychczas związanych z określoną przestrzenią (siłownia, sala taneczna, pomieszczeniem klubowym, a także terenami zielonymi w miastach i poza nimi), realizowanych w formach kontaktu z innymi osobami, przenosi się do przestrzeni wirtualnej. Jest ona mniej stabilna, ale też bardziej otwarta. Ponadto generuje inny rodzaj relacji międzyludzkich i inaczej pozycjonuje człowieka osoby wykonującej danej praktyki. Z drugiej strony, rozwój tego rodzaju przestrzeni sprawia, że dowartościowaniu ulega ruch w przestrzeni fizycznej, zwłaszcza kojarzonej z naturą; przedstawiany bywa jako element tak zwanego dobrego życia.

Powyższe zjawiska stanowią punkt wyjścia do antropologicznego badania różnych rodzajów rekreacji w hybrydowanej przestrzeni codzienności.

Jak w przestrzeni rekreacji fizycznej włączane są media? Czy w sytuacji zamknięcia praktyki w domu (ale otwarcia na przestrzeń wirtualną) zmienia się sposób jej doświadczania przez osoby? Jak różne grupy wiekowe odbierają zjawisko mediatyzacji przestrzeni rekreacji? Na czym polega dostosowanie danej formy rekreacji do przeniesienia jej do sieci i co dzieje się z elementami nie poddającymi się tym procedurom? Jak zmieniają się sposoby uprawiania rekreacji fizycznej „w naturze”, „na dworze”? Czy w odczuciu ludzi jej uprawiających zmienia się również ich sens? To tylko niektóre z pytań, które podsuwa antropologom mediatyzowana przestrzeń rekreacji.

...

[<wróć do spisu>](#)

Lata 2020-2022

[Renata Hryciuk \[29\]](#)

Tytuł: Antropologia (nie)równości: praktyki jedzeniowe w Warszawie
Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria...> [30]

Opis zajęć: [w USOS](#) [31]

Laboratorium poświęcone jest badaniu nierówności społecznych poprzez soczewki krytycznej antropologii jedzenia (*critical food studies*). Od publikacji w 2013 roku „Kapitału w XXI wieku” Thomasa Piketty’ego problem narastającego rozwarstwienia społeczno-ekonomicznego stał się zagadkiem w centrum debaty publicznej w Europie i coraz częściej w Polsce. Mimo to wiele aspektów doświadczenia nierówności wciąż nie zostało należycie przeanalizowanych przez rodzime badania społeczne. Eksploracje etnograficzne prowadzone w ramach naszego laboratorium mają na celu częściowe wypełnienie tej luki. Wykorzystanie tradycyjnych narzędzi etnograficznych wzbogaconych o metody zaczerpnięte z dorobku etnografii sensorycznej oraz bazujące na ucieleśnionym doświadczeniu pozwolą nam przyjrzeć się z perspektywy

intersekcjonalnej nierównościom w praktykach jedzeniowych na terenie Warszawy.

[<wróć do spisu>](#)

[Joanna Talewicz-Kwiatkowska](#) [32]

Tytuł: Romowie- w stronę inkluzji? Polityka, relacje z wikszością, to samo??

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/institut/badania/laboratoria-stu...> [33]

Opis zajęć: [w USOS](#) [34]

Laboratorium poświęcone będzie skomplikowanej sytuacji romskich imigrantów z Rumunii, zamieszkujących gdańsk. Osów. Kilkadziesiąt osób (obecnie około sześćdziesiąt osób), z których większość stanowi kobiety i dzieci, żyje poniżej granicy ubóstwa, w poczuciu zagrożenia, osamotnienia. Ich sytuacja dodatkowo komplikuje fakt braku odpowiednich narzędzi tak politycznych, wspierających integrację migrantów w Polsce. Zaostrzają się relacje Romów ze społecznością oraz władzami lokalnymi co jest powodem nie tylko mowy nienawiści, ale także aktów agresji wobec Romów, do których doszło w ostatnich kilku latach. Warto również wspomnieć o pozytywnych aspektach, które zostaną uwzględnione podczas badań. W Gdańsku wypracowano model integracji imigrantów, powstała Rada Migrantów oraz świetlica wielokulturowa, w której aktywni byli także Romowie. Ponadto, w roku 2019, laureatką Gdańskiej Nagrody Równości im. Pawła Adamowicza, zostaje rumuńska Romka, wspierająca dzieci w obszarze edukacyjnym.

Zmiana miejsca badań: Z uwagi na sytuację związaną z pandemią Covid-19 oraz trudną sytuacją społeczną imigrantów i imigrantek romskiego pochodzenia mieszkających w Gdańsku, laboratorium zostało przeniesione z Gdańska do Wrocławia. Warto w tym miejscu podkreślić, że wspomniana zmiana wiąże się z modyfikacją tematu laboratorium.

Wrocław, obok Gdańska i Poznania jest miastem zamieszkiwanym przez imigrantów i imigrantki romskiego pochodzenia. Co więcej, od 2017 roku wdrażany jest w tym mieście *Program na rzecz Romów i Romni rumuńskich- mieszkalców i mieszkank Wrocławia*, którego celem jest wzmocnienie szeroko pojętych procesów integracyjnych Romów ze społeczeństwem większościowym. Ponadto miast to od pokoleń zamieszkuje Romowie, którzy są obywatelami i obywatelkami Polski.

Celem badań będzie próba zdiagnozowania sytuacji społeczno-kulturowej Romów polskich lub imigrantów/imigrantek romskich mieszkających we Wrocławiu. Istotne w kontekście badań będą relacje z grupą większościową, działaniem lokalnych polityków, dyskurs medialny, a także dobre praktyki, które pozytywnie

wprowadzają? na procesy inkluzji Romów.

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Zowczak \[9\]](#)

Tytuł: „Wielokulturowość” w miasteczku: pamięć, tradycja religijna, a konstruowanie tożsamości (woj. zachodniopomorskie).

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria...> [35]

Opis zajęć: [w USOS](#) [36]

Miasteczka w woj. zachodniopomorskim,

wyodrębniają?ce się ośrodki gmin miejsko-wiejskich, prezentują? się jako „wielokulturowe”. Na tych terenach, zwanych w PRL „Ziemiemi Odzyskanymi”, w wyniku Zagłady, wojny i powojennej deportacji niemieckich mieszkańców dokonała? się niemal całkowita wymiana ludności. Celem badania? jest rozpoznanie, co kryje się? dziś? za ich „wielokulturowością?”, czy posiada ona realne odniesienie w? życiu współczesnych mieszkańców i jakie ma dla nich znaczenie.

Spróbujemy opisać?, jakie relacje? między? dziś? lub dzieł? potomków różnych grup osadników i jak konstruują? one swoje „domeny symboliczne”. Czy? między? jest nowa, wspólna „tradycja wynaleziona” i czy znalazł?o się? w niej miejsce dla dawnych mieszkańców Treptow an der Rega? Które grupy osadników zniknęły?, które uległy? asymilacji, a które w kolejnych pokoleniach pielęgnowują? swój? odmienny?, pamięć? swoich korzeni? Czy wyznawana religia ma znaczenie dla ich tożsamości? Jak zaadaptowały? zastaną? tkankę? miejską? (np. luterańskie kościoły? na potrzeby liturgii innych wyznań? chrześcijańskich)?

Będziemy? ledzi? elementy pamięci? kulturowej wybierane przez grupy rekonstrukcyjne, symbole pojawiają?ce się? na muralach i w graffiti, w rytuałach? świętowania Wieczoru Czterech? wiec, Sesiadów? czy Ma?anki. Jakie traumy z przeszłości? ujawniają?, jakie marzenia? Jak najstarsze pokolenie radzi sobie w sytuacji masowej emigracji dzieci i wnuków? Jakie są? przyczyny jego nostalgii za peerelowską? przeszłością? Jakie relacje? między? dziś? pozbawione zakładów? pracy miasteczka z ich wiejskim otoczeniem?

Planowanymi miejscami naszych badań? są? Trzebiatów oraz Biały? Bór z ich najbliższymi? okolicami?. Praktycznie? etnograficznie? będziemy? z perspektywy? fenomenologicznej?, szukamy inspiracji w antropologii? pamięci? i postpamięci?, antropologii? religii, dziedzictwa i starożytności?; skorzystamy z kategorii performansu oraz elementów metody biograficznej i semiotyki strukturalnej.

[<wróć do spisu>](#)

Lata 2019-2021

[Magdalena Lubańska](#) [37]

Tytuł: Pamięć wojny i powojnia na Podkarpaciu - ujęcie postsekularne
Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny> [38]...

Opis zajęć: w [USOS](#) [39]

Laboratorium poświęcone jest badaniom pamięci i postpamięci o losach zamieszkującej Podkarpacie ludności w czasie drugiej wojny światowej i powojnia jako czasu tzw. „wielkiej trwogi” (M. Zaremba). Odchodzi wreszcie ostatnie pokolenie świadków ówczesnych wydarzeń, z których wiele do tej pory nie zostało wyjątkowo wyjątkowo. Kwestią nagłą jest utrwalenie ich wspomnień, a w szczególności tych, które odnoszą się do problemów i zjawisk do tej pory niedostatecznie zgłębianych przez badaczy społecznych. Jednocześnie, w sposób coraz bardziej wyrazisty do głosu dochodzi młode pokolenie, również zainteresowane tamtym okresem historycznym, choć często z innych pobudek. Przeprowadzone przez mnie badania pilotażowe wskazują, że dialog między tymi pokoleniami wydaje się znikomy. Ci pierwsi często chcą się podzielić swoimi traumatycznymi, przeżyciami z tamtego okresu niejako „ku przestrodze”, tych drugich często motywuje potrzeba gloryfikowania przeszłości i szukania bohaterów i to oni mają obecnie przewagę technologiczną w wytwarzaniu wiedzy o tamtych czasach. Głos odchodzącego pokolenia pozostaje „niedoreprezentowany”. To wstępnie spostrzeżenie zweryfikujemy w trakcie prowadzonych w ramach laboratorium badań terenowych. Kwestia różnic międzypokoleniowych pozostanie jednym z głównych czynników, jakie będą nas interesować w terenie. Ze względu na to, że Podkarpacie jest regionem o bardzo wysokim odsetku ludzi religijnych interesować nas będą także powiązania między wrażliwością religijną a etycznymi ocenami pewnych zjawisk. Ma na niego duży wpływ imperatyw lojalności wobec konkretnej wspólnoty, niejednokrotnie wchodzący w kolizję z chrześcijańskim dekalogiem. W tym kontekście postawimy m.in. pytanie o to, jak rolę odgrywa w ocenie tamtego okresu zwykle uproszczony wariant polskiego mesjanizmu. Badane fenomeny będziemy analizować z perspektywy antropologii postsekularnej, która sfery religijności i wiekowi rozpatruje dialektycznie jako stale na siebie wpływające i konstytuujące się wzajemnie. Interesować nas będzie, w jakich sytuacjach i dlaczego ludzie interpretują pewne wydarzenia i zjawiska przez ramy religijne, a w jakim przez wieki. Tu szczególnie interesować nas będzie stosunek do bólu i cierpienia, gdy jak zauważa Talal Asad w szczególności w odniesieniu do tego fenomenu istnieje duże różnice między wiekiem a religijnym jego ogólnym (2003).

[<wróć do spisu>](#)

[Mateusz Laszczkowski](#) [40]

Tytu?: Infrastruktury przysz?o?ci. Spo?eczno?? lokalna wobec planów budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego w Gminie Baranów

Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci> [41]...

Opis zaj??: [w USOS](#) [42]

W ramach laboratorium Infrastruktury Przysz?o?ci przygl?damy si? do?wiadczeniu projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego w?ród mieszka?ców gmin Baranów, Teresin i Wiskitki, oko?o pi??dziesi?ciu kilometrów na zachód od Warszawy. Chocia? budowa CPK jeszcze nie ruszy?a, a plany i projekty pozostaj? mgliste, ta nieistniej?ca mega-infrastruktura ju? dzi? wywiera znacz?cy wp?yw na ?ycie spo?eczno?ci zamieszkuj?cych tereny obj?te inwestycj?. Nasze badania wpisuj? si? w nurt antropologii infrastruktury, rozwijaj?cy si? w ostatnich latach w ?wiatowej nauce. Specyfik? naszej pracy wyznacza jednak fakt, ?e zajmujemy si? infrastruktur?, która jeszcze nie istnieje. Jak zmieniaj? si? relacje spo?eczne i polityczne w oczekiwaniu na maj?c? nast?pi? budow?? Na czym polega egzystencjalne do?wiadczenie oczekiwania na mega-infrastruktur? i antycypowania jej efektów? W jaki sposób infrastruktura materializuje si? lub trwa w zawieszeniu pomi?dzy tym, co mo?liwe, a tym, co namacalne? Odpowiedzi na te i inne pytania poszukujemy rozmawiaj?c z miejscowymi mieszka?cami: mi?dzy innymi rolnikami, przedsi?biorcami, emerytami, czy lokalnymi politykami.

[<wró? do spisu>](#)

[Anna Horolets](#) [43]

Tytu?: Ziele? miejska: (nie)ludzie, urz?dzenia, relacje

Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie...> [44]

Opis zaj??: [w USOS](#) [45]

Ziele?: interesowa? nas b?dzie natura, jej wp?yw na dzia?ania ludzi i instytucji, jej o?ywione i nieo?ywione postacie i formy, to, jak jest wspó?kszta?towana i wyobra?ana przez ludzie i instytucje i powi?zana z ich interesami, aspiracjami, dzia?aniami i stylami ?ycia. Jedn? z ram teoretycznym laboratorium b?dzie antropologia ?rodowiska.

Miasto: z?o?ony organizm miejski tworzy ?wietny teren do bada? natury, która jest istotnym aspektem polityki miejskiej, my?li architektonicznej i dzia?a? gospodarczych. Jedn? z ram teoretycznych laboratorium b?d? interdyscyplinarne studia miejskie (urban studies). Przydatna b?dzie tak?e rama antropologii wspó?czesno?ci (por. ang. anthropology at home, czy fr. anthropologie du proche).

(Nie)ludzie: celem laboratorium jest dostrze?enie roli ró?nych aktorów spo?ecznych w kszta?towaniu i korzystaniu z miejskich terenów zielonych. Id?c za inspiracjami zwrotu post-antropocentrycznego czy antropologii posthumanistycznej, jako aktorów b?dziemy rozpatrywali nie tylko podmioty ludzkie (jednostki i grupy), ale tak?e podmioty nieludzkie (ptaki, drzewa, rzek? itd.).

Urz?dzenia: to wieloznaczne poj?cie odsy?a do instytucjonalnego i dyskursywnego wymiarów zieleni miejskiej.

Będzie nas interesować to, jak różne instytucje publiczne i prywatne (urząd dzielnicy, ruchy miejskie, firmy ogrodnicze, bary itd.) współkształtują obszary zielone w mieście.

Relacje: w trakcie badań terenowych będziemy dążyli do odtworzenia różnych aspektów relacji, powiązań i konfliktów między różnymi aktorami i instytucjami, zarówno polegających na działaniach i praktykach, jak i na wytwarzaniu obrazów kulturowych w wyniku współdziałania różnych podmiotów. Przydatna tu może być m.in. antropologia polityczna i antropologia ekonomiczna, ale także badania turystyki i czasu wolnego (tourism studies, leisure studies).

[<wróć do spisu>](#)

Lata 2018-2020

[Helena Patzer \[46\]](#)

[Andrzej Perzanowski \[47\]](#)

Tytuł: Lokalność i podporządkowanie. Społeczności lokalne wobec zewnętrznych oddziaływań instytucjonalnych, ekonomicznych i politycznych

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[48\]](#)

opis w przygotowaniu

[<wróć do spisu>](#)

[Hubert Wierciński \[11\]](#)

Tytuł: Etnograficzne portrety uzdrowisk

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona: [prezentacja badań \[49\]](#)

Opis zajęcia: [w USOS \[50\]](#)

Laboratorium etnograficzne prowadzone w Krynicy

Zdroju i Muszynie. Cel zajęć to zapoznanie studentów ze specyfiką miast uzdrowiskowych, a także rozwinięcie warsztatu badawczego i aparatu teoretycznego uczestników kursu w zakresie etnologii i antropologii kulturowej. Laboratorium połączone z wyjazdami terenowymi.

[<wróć do spisu>](#)

[Maria Małanicz-Przybylska \[51\]](#)

Tytuł: Kultura ludowa w mieście
Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS \[52\]](#)

Wielu badaczy nauk społecznych, etnografów i muzykologów przekonuje, że „kultura ludowa” umarła już dawno, że zniknęła wraz z swoimi nosicielami – z ludem. Nie ma nawet zgody wśród współczesnych naukowców, czy lud ten rzeczywiście istniał kiedykolwiek, czy był jedynie życzeniową projekcją XIX wiekowej i miłośniczej inteligencji. Niewątpliwie jednak począwszy od XIX wieku ludoznawcy, folklorysty, etnografowie i etnomuzykolodzy przemierzali polskie wsie w poszukiwaniu tego, co chcieli nazwać kulturą ludową. Opisywali zwyczaje, obrzędy, gwarę, ale też muzykę, tańce, instrumenty, tworząc obraz polskiej wsi, który na długo zadomowił się w potocznej świadomości, podtrzymywany później przez PRL-owskie zespoły pieśni i tańca. Tak pojętej ludowości na wsi dziś trudno szukać, chyba, że na scenach domów kultury i gminnych wietlic, choć folklorysty ten rodzaj prezentacji tradycji nazywają folklorem, nie mającym wiele wspólnego z „prawdziwą tradycją”.

Tymczasem w miastach – tych wielkich (jak Warszawa, Poznań czy Kraków), ale też mniejszych (Lublin, Olsztyn, Suwałki) obserwujemy współcześnie coraz większe zainteresowanie muzycznym i artystycznym spuścizną wiejską, próbami rekonstruowania nie scenicznego lecz autentycznego folkloru. Ten nurt poszukiwawczy nazywany bywa w literaturze przedmiotu „in crudo”. Co ciekawe, owych prób odtwarzania muzycznego i tanecznego folkloru podejmują się nie bezpośredni spadkobiercy owej ludowej tradycji, lecz ludzie urodzeni i wychowani w miastach. Uczą się grać, tańczyć i śpiewać najpierw od najstarszych wiejskich muzykantów, później sami kształcą swoich liderów, którzy przekazują umiejętność dalej. Urządzają własne potańcówki, festiwale, koncerty, ale też chcą nie tylko wiejski kaganek o wiaty na wsie, wtórnie zaszczipiać wartości tradycyjne wśród lokalnej młodzieży. Choć członkowie owych grup rekonstrukcyjnych kładą nacisk na przekaz bezpośredni, osobiste zaangażowanie, które mają być gwarantem tradycyjnej transmisji określonych treści, korzystają też z nowoczesnych środków przekazu – publikują instrukcje taneczne w internecie, tworzą własne portale, filmy, jednym słowem dbają o to, by ich przekaz dotarł do jak największej grupy odbiorców.

A drugiej stronie muzyka wiejska wciąż stanowi ważną inspirację dla twórczości profesjonalnej, przede

wszystkim tej zwi?zanej ze scen? folkow?, która w ostatnich latach bujnie si? rozwija. Anga?uj? si? w ni? z jednej strony wykszta?ceni muzycy z miast, tworz?c formacje w ró?ny sposób i w ró?nym stopniu korzystaj?ce z wiejskich tradycji. Z drugiej za? strony wiejscy muzykanci coraz cz??ciej s? zapraszani do wspó?tworzenia projektów ??cz?cych ró?ne j?zyki muzyczne, zaczynaj? funkcjonowa? w miejskim ?rodowisku muzycznym, staj? si? ekspertami zapraszanymi na najwi?ksze festiwale, wyk?ady, i konferencje dotycz?ce muzyki „tradycyjnej”. W ramach laboratorium „Kultura ludowa w mie?cie” zajmiemy si? w?a?nie tym miejscem styku, przenikania si? tego, co miejskie i tego, co wiejskie. Cz??? naszych bada? przeprowadzimy w Warszawie, anga?uj?c si? czynnie w ró?nego rodzaju inicjatywy promuj?ce muzyk? „in crudo”: a zatem b?dziemy uczestniczy? w pota?cówkach, lekcjach ta?ców ludowych, b?dziemy obserwowa? dzia?ania takich organizacji jak Ambasada Muzyki Tradycyjnej, czy Domy Ta?ca. Nawi??emy równie? wspó?prac? z Radiowym Centrum Kultury Ludowej, które jest dzi? wa?n? przestrzeni? dla promowania muzyki wiejskiej. B?dziemy bra? udzia? w organizowanych przez radio koncertach i festiwalach, ale te? w innych tego typu wydarzeniach (w Warszawie i okolicy). Ponadto w wakacje po II roku udamy si? wspólnie na letni „tabor”, a wi?c b?dziemy uczestniczy? w letniej szkole muzyki tradycyjnej.

[<wró? do spisu>](#)

Lata 2017-2019

[Karolina Bielenin-Lenczowska \[53\]](#)

[Helena Patzer \[46\]](#)

Tytu?: Oswajanie przestrzeni przez migrantów i uchod?ców. Antropologia mobilno?ci okolic Warszawy
Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [54]

Opis zaj??: [w USOS \[55\]](#)

Celem naszego laboratorium b?d? obszary codziennej aktywno?ci migrantów w przestrzeni Warszawy i okolic. Mimo ?e Polska nadal jest bardziej krajem emigracyjnym ni? imigracyjnym, mamy do czynienia z obecno?ci? w wielu ró?nych miejscach i w wielu ró?nych sektorach rozmaitych grup etnicznych i narodowych. W Warszawie i okolicach tak?e - co jest fenomenem stolicy w ogóle - z imigracj? wewn?trzn?, z wszystkich regionów Polski. ?rodowisko migranckie w Warszawie i pobliskich miejscowo?ciach jest silnie zró?nicowane pod wzgl?dem statusu spo?ecznego i ekonomicznego, a tak?e pod wzgl?dem p?ci i wieku, co odzwierciedlone jest nie tylko w sektorach, w których pracuj? migranci, ale stereotypach, dotycz?cych rozmaitych grup migrantów. Badania terenowe prowadzi? b?dziemy w Warszawie i podwarszawskich miejscowo?ciach, takich jak Raszyn czy Góra Kalwaria. Interesowa? b?d? nas miejsca, gdzie migranci, uchod?cy, ekspaci i inne osoby mobilne mieszkaj?, pracuj?, sp?dzaj? czas wolny itp., a tak?e jak funkcjonuj? w przestrzeni prywatnej i publicznej oraz jak te przestrzenie oswajaj?.

Jest to temat niezwykle istotny dzi? - z jednej strony przemieszczanie si? jest bardzo intensywne i powszechne, z drugiej strony, na co dzie? obserwujemy praktyki i zachowania ksenofobiczne, akty dyskryminacji i przemocy wobec “Innych”. Wa?ne jest zrozumienie mechanizmów tym rz?dz?cych, szczególnie w dobie tzw. Kryzysu migracyjnego i obecnych w Polsce nastrojów antyimigranckich.

[<wró? do spisu>](#)

[Piotr Cichocki \[56\]](#)

[Ruxandra Ana \[57\]](#)

Tytu?: Muzyka, soundscape, turystyka. Antropologia d?wi?ku na pograniczu polsko-bia?oruskim w powiecie

hajnowskim

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: [laboratorium-muzyka...](#) [58]

Opis zaj?: w USOS

Terenem bada? b?dzie zr?nicowany etnicznie, religijnie i ekologicznie region powiatu hajnowskiego. Zajmiemy si? antropologi? d?wi?ku czyli szybko rozwijaj?c? si? poddziedzin? nauk spo?ecznych zajmuj?c? si? badaniem sposob?w poznawania i wsp?tworzenia ?wiata przez d?wi?k (Steven Feld). W ramach laboratorium przebadamy lokalne konteksty tworzenia i s?uchania muzyki: zespo?y ludowe, muzyk? cerkiewn?, ?piewak?w, festiwale i imprezy muzyczne, kolekcje nagra? disco-polo czy lokalne instrumenty muzyczne. Zajmiemy si? te? ekologi? d?wi?ku, czyli tym jak odg?osy puszczy, miejsc pracy czy obiekt?w codziennego u?ytku s? przez miejscowych i turyst?w odbierane i definiowane. Przeanalizujemy to, w jaki sposob? elementy lokalnego folkloru i ekologicznego ?rodowiska d?wi?kowego s? zmieniane w turystyczny produkt. Pos?u?ymy si? klasycznymi metodami etnograficznymi opartymi na wywiadach i obserwacji uczestnicz?cej, poszerzonymi o nauk? analitycznej pracy nad d?wi?kiem (m.in. nagrywanie i monta?).

[<wr? do spisu>](#)

[Iwona Kaliszewska](#) [59]

[Iwa Ko?odziejska](#) [60]

Tytu?: Ekonomia przys?ug na Zakarpaciu

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [61]

Pomoc lekarska w zamian za mi?d i jajka, matura za za?atwienie pracy, pomoc w organizacji wyjazdu za granic? w zamian za nielegalnie pozyskane drewno, czy „mogorych” (ugoszczenie alkoholem) za skoszenie ??ki. Prowadzenie firmy, handel przygraniczny, praca w szkole, korzystanie z us?ug przedstawiciela oficjalnej lub nieoficjalnej medycyny – wszystkie te codzienne praktyki wymagaj? uwik?ania w sieci wymiany d?br, kontakt?w i przys?ug. Sieci wymiany nieformalnej to wa?ny element ?ycia spo?ecznego w wielu miejscach na ?wiecie. Celem naszego laboratorium jest przyjrzenie si? ekonomii przys?ug na wielokulturowym Zakarpaciu, zwanym najbardziej „zeuropeizowanym” zak?tkiem Ukrainy. Jak ekonomia przys?ug realizowana jest w ?yciu codziennym mieszka?c?w Zakarpacia? Jak m?wi si? o kupowaniu dyplom?w, orzecze? o niepe?nosprawno?ci, lub gratyfikacjach finansowych dla lekarza? Co jest sprzedawane za

pieni?dze a co mo?e by? wymieniane tylko za przys?ugi? Jak odwdzi?czy? si? za porad? znachorki a jak za pomoc udzielon? w publicznym szpitalu? Ile i komu trzeba zap?aci? za pozyskiwanie ro?lin z „Zielonej Ksi?gi”? Jakie praktyki okre?lane s? mianem korupcji na Zakarpaciu? Czy praktyki powszechnie zwane korupcj? mog? s?u?y? upodmiotowieniu pewnych grup? Jaka jest dynamika mi?dzy powszechnym na ca?ej Ukrainie przyzwoleniem na uczestnictwo w ekonomii nieformalnej a dyskursami antykorupcyjnymi p?yn?cymi zza zachodniej granicy i retoryk? obecnych w?adz?

Podczas rozwa?a? teoretycznych porusza? si? b?dziemy w obr?bie teorii z zakresu antropologii politycznej, ekonomicznej oraz antropologii medycznej i ekologicznej.

Badania terenowe na temat korupcji prowadzone: [w ramach grantu NCN](#) [62]

[<wró? do spisu>](#)

[Anna Wieczorkiewicz](#) [63]

[Ruxandra Ana](#) [57]

[Karol Górski](#) [64]

[Oskar Lubi?ski](#) [65]

Tytu?: [Praktyki cia?a jako obszar komunikacji mi?dykulturowej](#) [66]

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [67]

Opis zaj??: w USOS

Czego oczekujemy zapisuj?c si? na zaj?cia nauki flamenco lub tajskiego boksu albo szukaj?c na kana?ach youtube instrukta?y jogi? Jakie mamy nadzieje oddaj?c si? w r?ce tybeta?skiego lekarza? Co le?y u pod?o?a decyzji, by uda? si? do salonu tatua?u i piercingu? Dlaczego chcemy w??cza? w nasze biografie tego rodzaju praktyki cielesne – zrodzone poza kr?gami naszej kultury i nios?ce w sobie rys egzotyki?

Te pytania to punkt wyj?cia do pog??bionej refleksji nad sposobami, w jakie cz?owiek (istota zmys?owo-cielesna) rozpoznaje siebie i organizuje swoj? egzystencje w ulegaj?cym ci?g?ym fluktuacjom ?rodowisku spo?eczno-kulturowym.

[<wró? do spisu>](#)

Lata 2016-2018

Agnieszka Halemba?

Tytu?: [?ycie na granicy - transnarodowe praktyki mieszkac?ców niemiecko-polskiego pogranicza](#) [68]

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona: <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino> [68]

Opis zaj??: [w USOS](#) [69]

W ostatnich latach na terenach przy polsko-niemieckiej granicy nastąpiły znaczne transformacje. Szczególnie duży aktywności wykazują polscy obywatele przekraczający granicę wielokrotnie w ciągu jednego dnia, mieszkający po jednej stronie granicy, a pracujący po drugiej, prowadzący działalność gospodarczą po obu jej stronach, posyłający dzieci do szkół w jednym z krajów, podczas gdy rodzina mieszka po drugiej stronie granicy. W zależności od charakteru działania, a szczególnie zawodu wykonanego przez takie osoby, ich relacje z niemieckimi partnerami mają bardzo różnorodny charakter. W ostatnich latach coraz więcej obywateli niemieckich włącza się w te transgraniczne działania. Podczas prac badawczych będziemy śledzić transgraniczne praktyki Niemców i Polaków mieszkających i/lub pracujących w bezpośrednim sąsiedztwie granicy i analizować charakter tego, ulegającego szybkim transformacjom regionu. Celem teoretycznym jest wypracowanie nowych pojęć analitycznych umożliwiających zrozumienie takich praktyk. Podstawową metodą badań w antropologii społecznej jest tzw. obserwacja uczestnicząca. W swoim dydaktycznym aspekcie ten projekt ma na celu praktyczne nauczanie młodych adeptów antropologii posługiwania się tą metodą. **W Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej od ponad 40 lat oferowany jest obowiązkowy kurs Laboratorium Etnograficzne**, podczas którego studenci, w systematyczny sposób zapoznają się z antropologiczną metodologią. Kurs obejmuje wszystkie etapy prowadzenia badań: od postawienia konkretnych pytań badawczych, po przygotowanie wstępnych narzędzi badawczych (kwestionariusze, wywołujące materiały wizualne), przeprowadzenie badań terenowych z zastosowaniem odpowiednich technik gromadzenia i archiwizacji materiału (dzienniki badawcze, notatki obserwacyjne, wywiady, dokumentacja fotograficzna), kwerendy biblioteczne i przygotowanie spisu literatury, analizy materiałów, przygotowanie raportu i tekstu do publikacji. W 2015 roku Agnieszka Halemba we współpracy z Łukaszem Smyrskim (IEiAK UW) przygotowała artykuł opisujący zarówno historię jak i główne zasady prowadzenia grupy laboratoryjnej. Ten tekst został następnie wysłany do Hamburga, gdzie spotkał się z dużym zainteresowaniem profesora Habecka. W Hamburgu także istnieje silna tradycja metodologiczna, nakierowana na dydaktykę opartą na praktyce. Halemba i Habeck planują połączyć te dwie tradycje i przeprowadzić wspólny projekt badawczy przy udziale studentów z obu uniwersytetów. Obecny projekt jest więc przykładem takiej współpracy między polskimi i niemieckimi instytucjami naukowymi, podczas której doświadczenia dydaktyczne obu stron zostaną sobie wzajemnie przekazane. Ze względu na skomplikowaną historię tego terenu, zamierzamy rozpocząć badania (podczas pierwszego wyjazdu terenowego) od przeprowadzenia wywiadów biograficznych z mieszkańcami regionu. Da nam to obraz tego, w jaki sposób poprzez narracje mieszkańcy konstruują siebie jako podmioty działające, w jaki sposób postrzegają swój związek z regionem i jak odnoszą się do obywateli kraju sąsiedniego. Wywiady te pozwolą, jako narzędzie pozwalające na rozpoczęcie badań szczegółowych wokół wybranych zjawisk.

[<wróć do spisu>](#)

[Amanda Krzyworzeka \[15\]](#)

Tytuł: Antropologia pracy i konsumpcji na zachodnim Podlasiu

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[70\]](#)

W trakcie laboratorium b?dziemy si? zajmowali kwestiami bardzo istotnymi we wspó?czesnym ?wiecie, czyli prac? i konsumpcj?. Dlaczego te kwestie s? tak wa?ne? Daniel Miller, teoretyk konsumpcji, twierdzi, ?e dzi? dla antropologa konsumpcjonizm powinien by? tematem równie wa?nym, co dla wczesnych antropologów pokrewie?stwo. Zarówno praca, jak i konsumpcja odgrywaj? bowiem w dzisiejszym ?wiecie rol? to?samo?ciotwórcz? – to dzi?ki nim jeste?my tym, kim jeste?my. Nieprzypadkowo te dwa zjawiska zosta?y tutaj po??czone, stanowi? one w?a?ciwie dwa aspekty tego samego zjawiska, dwie strony medalu. Pracujemy, ?eby konsumowa?, konsumujemy to, co zosta?o wypracowane (przez nas lub przez innych). Nie da si? zrozumie? pracy, nie rozwa?aj?c konsumpcji, ani konsumpcji – nie rozwa?aj?c pracy. Badaj?c te dwa zjawiska – prac? i konsumpcj? – dzi?ki pog??bionej etnograficznej eksploracji mo?emy dotrze? do ukrytych g??biej warto?ci, relacji spo?ecznych, elementów to?samo?ci, poczucia sprawczo?ci i wielu innych aspektów. W naszych rozwa?aniach na te tematy b?dziemy si? opierali g?ównie na literaturze z zakresu antropologii ekonomicznej, bo to w?a?nie w tym dziale znajduj? si? obie omawiane tu kwestie (patrz: bibliografia do zaj??). Postaramy si? jednak umie?ci? nasz? refleksj? w szerszym kontek?cie namys?u antropologicznego i filozoficznego nad wspó?czesnym cz?owiekiem i wspó?czesn? rzeczywisto?ci? (Bauman, Giddens itp.). Uwaga: wi?kszo?? lektur z zakresu antropologii ekonomicznych b?dziemy czytali po angielsku (bo jeszcze nie zosta?y przet?umaczone na polski) – uczestnicy laboratorium musz? w?ada? j?zykiem angielskim na poziomie pozwalaj?cym czyta? teksty naukowe ze zrozumieniem. Nasze rozwa?anie b?d? oczywi?cie silnie osadzone w konkretnej rzeczywisto?ci – w naszym przypadku b?d? to wsie gminy Soko?y na Podlasiu, jednej z pi?knych nadnarwia?skich gmin. To z tamtejszymi mieszka?cami b?dziemy rozmawiali podczas czterech planowanych wyjazdów terenowych, z nimi b?dziemy sp?dzali ca?e nasze dni, ich b?dziemy obserwowali, próbowali zrozumie?.

[<wró? do spisu>](#)

[Maciej Z?bek \[71\]](#)

[Magdalena Brzezi?ska \[72\]](#)

Tytu?: Wizje Europy i Europejczyków wed?ug afryka?skich migrantów

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona laboratorium: <https://www.etnologia.uw.edu.pl> [73]...

Opis zaj??: [w USOS \[74\]](#)

W przypadku tej konkretnej grupy cel ten b?dzie realizowany na przyk?adzie bada? jako?ciowych dotycz?cych tematu migracji Afrykanów do Europy. Obejmowa? b?dzie takie zagadnienia, jak przyczyny i sposoby migracji, afryka?ski dyskurs o post?pie i nowoczesno?ci, rola rodzin, znajomych i przyjaciół migrantów w podj?ciu decyzji o wyje?dzie do Europy, metody utrzymywania z nimi wi?zi na odleglo?? oraz przede wszystkim ich wyobra?enia na temat ?ycia w Europie, plany na przysz?o??, postawy wobec Europejczyków i proces adaptacji do ?ycia na Zachodzie. G?ówn? kategori? interpretacyjn? tak

nakreślonych badań dotyczących „migracji”, „uchodźstwa”, „rozwoju”, „stereotypu”, „postawy”, „adaptacji” i „integracji”. Obejmować będą one studia z zakresu antropologii migracji i uchodźstwa oraz pogłębianie wiedzy z zakresu etnologii Afryki. Badania w pierwszym etapie polegać będą na przeprowadzeniu indywidualnych wywiadów z Afrykanami przebywającymi w Polsce, głównie na terenie Warszawy i okolic, zarówno zamieszkałymi samodzielnie, jak i w ośrodkach dla uchodźców. W drugim etapie (początek roku 2017) planuje się organizację ekspedycji do Gambii w celu przeprowadzenia analogicznych badań w jednym z krajów pochodzenia migrantów. Udział w niej będzie jednak dobrowolny z uwagi na konieczność wniesienia wkładu własnego.

[<wróć do spisu>](#)

[Tadeusz Baraniuk \[75\]](#)

Bartłomiej Chromik

Tytuł: Huculszczyzna - antropologia pamięci

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[76\]](#)

Grupa laboratoryjna będzie częścią szerszego projektu badań terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udziałem badaczy ukraińskich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych badań będzie rejon Werchowyny. Biorąc pod uwagę rozległość Huculszczyny oraz charakterystyczne dla tego obszaru rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostaną ustalone podczas pierwszego pobytu w terenie. W trakcie badań terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – dźwiękowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znaczących, wokół których ogniskuje się pamięć, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwośći przyrodnicze. Przewidujemy także prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz różnorodnych „miejsc pamięci”, które mogą być rozwiane jako antropologiczne modele „huculskiego świata”, a także wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamiętek rodzinnych, publikowanych oraz rękopiśmiennych monografii wsi, pamiętników, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

[<wróć do spisu>](#)

Lata 2015-2017

[Hubert Wierciński \[11\]](#)

Tytuł: Radiowo: społeczność lokalna w obliczu kryzysu ekologicznego

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[77\]](#)

Proponowany cykl laboratorium etnograficznego to przede wszystkim interdyscyplinarna koncepcja badań nad jednym z ważniejszych problemów, z jakim borykają się mieszkańcy północno-zachodniej Warszawy. Źródłem tego problemu jest pobliskie wysypisko śmieci i kompostownia, które w znaczący sposób obniża jakość życia w tym regionie. Społeczność lokalna nie pozostaje jednak bierna – zawiązana inicjatywa Stowarzyszenie Czyste Radiowo od miesiąca zabiega o poprawę jakości życia mieszkańców. Mieszkańcy Radiowa i okolic wydają się być zdeterminowani w walce o czyste powietrze i poprawę komfortu życia. Uważają, że pobliskie wysypisko i kompostownia są źródłem nie tylko problemów ekologicznych, ale także medycznych – smród i odpady mają

pogarsza? stan zdrowia dzieci i osób starszych lub cierpi?cych z powodu innych schorze?.
Celem laboratorium jest wi?c zbadanie postaw, pogl?dów, praktyk i narracji spo?eczno?ci lokalnej i organizacji reprezentuj?cych jej interesy. Laboratorium ma charakter interdyscyplinarny: ??czy ze sob? elementy antropologii ?rodowiska, antropologii medycznej, antropologii katastrof i antropologii miasta. S?uchacze zapoznaj? si? najnowsz? literatur? i wynikami podobnych bada?, a tak?e w znacz?cy sposób poszerz? wiedz? z zakresu szeroko rozumianej antropologii. Jednym z celów zaj?? jest tak?e wypracowanie podstaw etnograficznego warsztatu badawczego w?ród uczestników zaj??.

[<wró? do spisu>](#)

[Weronika Izabela Pli?ska \[78\]](#)

Tytu?: Infrastruktura miejska Warszawy: obrazy, materialno?ci, przestrzenie

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[79\]](#)

Rondo Placu Zbawiciela w Warszawie to ten typ miejskiej infrastruktury, który umo?liwia antropologiczne badanie swoiwego „eksperymentu naturalnego”. Dzieje si? tak za spraw? umieszczenia w centrum Placu rze?by „T?cza” Julity Wójcik. Produkcja przestrzeni (Lefebvre 1991) odbywa si? tu, w g?ównej mierze, poprzez „inicjatywy”, „ingerencje” i „intruzje”, podejmowane tak przez zorganizowane, jak i przez efemeryczne „zbiorowo?ci” aktorów spo?ecznych, dzia?aj?cych „w bezpo?rednim s?siedztwie” obiektu artystycznego (Gell 1998). B?d?c pod sta?ym nadzorem kamer monitoringu miejskiego, kamer przemys?owych, kamer telewizyjnych i kamer zainstalowanych w telefonach komórkowych, Plac jest miejscem transmisji nieustannego „spektaklu” (Debord 2006). Sk?ania do zwrócenia uwagi w?a?nie na z?o?on?, wielop?aszczyznow? infrastruktur?, która projektuje wspomniane interakcje. Zbli?a to do rozumienia samej tej infrastruktury jako mediatora, którego sprawczo?? polega nie tylko na dostarczaniu surowców, ale te? na utrwalaniu i potwierdzaniu istniej?cych hierarchii mi?dzy lud?mi (Latour 2010). Dodatkowo, przestrze? wokó? Placu mo?liwa jest do rozpoznania jako przestrze? „ikonostarcia” (Latour 2010). Widziana z perspektyw podmiotu badaj?cego, utkana jest ona bowiem z niepokoju i w?tpliwo?ci – nie sposób jest rozstrzygn??, bez wnikliwych docieka?, czy mamy do czynienia z aktami kreacji, czy destrukcji, niszczenia, czy przebudowy. Rozpoznanie takie mo?e wst?pnie opisywa? tak?e przestrze? Marsza?kowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej, jako materializacji utopijnej wizji spo?ecze?stwa po rewolucji – projektuj?cej nie tylko po??dany kształt stosunków spo?ecznych, ale tak?e mo?liw? przysz?o?? (por. Buchli 1999, Jameson 2005). W przestrzeni „niepokoju i w?tpliwo?ci”, tym bardziej wa?ne jest to, co dla poszczególnych aktorów spo?ecznych staje si? wyznacznikiem „infrastruktury ich do?wiadczenia” (Dourish and Bell 2007), a wi?c to, co nadaje rytm ich codziennoci: linie tramwajowe, linie autobusowe, linia metra, ?cie?ki rowerowe, a tak?e o?wietlenie. Laboratorium etnograficzne badaj?ce infrastruktur? miejsk? na przyk?adzie Warszawy, mo?e sta? si? przyczynkiem do podj?cia wielu tematów badawczych, przynale?nych do ró?nych subdyscyplin. Kształt ostatecznej wersji sylabusu zaj?? i szczegó?owej listy lektur b?d? wi?c zale?ne od zainteresowa? uczestników zaj??.

[<wró? do spisu>](#)

Jonna Mroczkowska

Tytu?: Etnografie polityki i pamie?ci. Krajobraz spo?eczny pogranicza polsko-bia?oruskiego w kontek?cie transformacji ustrojowej i koncepcji postsocjalizmu

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[80\]](#)

Projekt laboratorium zakłada analizę społecznych skutków transformacji ustrojowej tj. praktyk i strategii radzenia sobie ze zmianami, sposobów pamiętania PRL oraz rozumienia polityki i państwa. Badania prowadzone będą w Sokółce i okolicznych wsiach położonych na wschód od miasteczka. Tak określony teren oferuje szereg pytań badawczych związanych m.in. z pogranicznym charakterem miejsca, kontaktami z Białorusią; historią rozwoju przemysłu w czasach PRL i wielokulturowości.

Projekt ma charakter monograficzny, choć jego założeniem jest możliwość wysunięcia szerszych wniosków na temat funkcjonowania społeczności lokalnych przygranicznego na wschodzie Polski.

Celem laboratorium jest praktyczne zastosowanie zachodnich koncepcji postsocjalizmu oraz próba rozwinięcia polskiego głosu w dyskusji nad postsocjalizmem.

Zajęcia wzbogacone będą tekstami dotyczącymi polskiego kontekstu, tekstami dotyczącymi najistotniejszych problemów metodycznych i metodologicznych oraz archiwalnymi materiałami z badań etnograficznych.

Studenci w trakcie trwania kursu pracować będą nad projektem własnego kwestionariusza, następnie uczestniczyć będą w wyjazdowych badaniach etnograficznych na Podlasiu. Na podstawie zebranych materiałów powstaną prace laboratoryjne. Dwuletni kurs zakłada będzie pogłębioną pracę nad warsztatem pisarskim i umiejętnością konstruowania tekstu naukowego.

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Lubańska \[37\]](#)

Tytuł: Cuda, praktyki pątnicze i ucieleśnienia religijności społeczności katolickich na Rzeszowszczyźnie

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [81]

Celem badań jest eksploracja, rozpoznanie i opis współczesnej religijności katolickiej w regionie południowo-wschodniej Polski. Badania terenowe prowadzone będą w okolicach Krosna (dwa wyjazdy terenowe) i Leżajska (dwa wyjazdy terenowe). Ich przedmiotem będzie przede wszystkim zmysłowy i materialny wymiar życia religijnego (kult przedmiotów religijnych, kwestia ich sprawczości, rola ciała i zmysłów w socjalizacji i ekspresji religijnej, szlaki pielgrzymkowe, kalwarie, „drożki Matki Bożej” jako sposób doświadczenia sacrum, wiara w wydarzenia cudowne i jej świadectwa). Problematyka ta będzie rozpatrywana w odniesieniu do kontekstu społecznego i historycznego. A tematy po pierwszym wyjeździe terenowym będą ewoluować w rozmaitych kierunkach, gdyż ostatecznie to sam teren „podpowie” nam, jakie pytania badawcze warto postawić. Zależy mi na tym, żeby projektowane prace laboratoryjne stanowiły próbę udzielenia odpowiedzi na problemowo ujęte pytanie natury antropologicznej, które studenci sformułują najpóźniej przed odbyciem dwóch ostatnich praktyk terenowych. Podejście badawcze inspirowane będzie teorią, umożliwiający wykroczenie poza obarczony wiktoriańską spuścizną intelektualną naszej dyscypliny nawyk analizowania ich przez szereg binarnych opozycji jak ciało/umysł, wiara/praktyka, religia/magia. Dlatego podejście teoretyczne realizowane w ramach laboratorium inspirowane będzie przede wszystkim podejściem fenomenologicznym, a dokładniej koncepcją ucieleśnienia w ujęciu Thomasa Csordasa. Z nowszych ujęć studenci zapoznają się też z antropologią performance’u (E. Schieffelin, R. Schehner), i egzystencjalną (M. Jackson).

Będziemy też korzystał z literatury przedmiotu z zakresu antropologii pielgrzymek, objawień i szeroko rozumianego sensualizmu religijnego; ale też antropologii uprzedzeń (na terenach tych mieszkamy bowiem liczne społeczności żydowskie i zrozumienie pewnych aspektów religijnego imaginariusza katolików nie będzie możliwe bez przywołania pamięci o mieszkających tam żydach).

Wyjazdy badawcze dostosowane będą do kalendarza liturgicznego, tak by możliwe było prowadzenie obserwacji uczestniczącej w okresie ważnych uroczystości religijnych, przyciągających licznych pielgrzymów. Interesować nas będzie, w jaki sposób sceneria miejsca, sakralne przedmioty i postawy cielesne wpływają na imaginaria katolików i jak oni sami je wykorzystują do własnych ekspresji religijnych. Krótkie rozmowy przeprowadzone wówczas z

pielgrzymami oraz obserwacje b?d? nast?pnie stanowi? jedynie punkt wyj?cia do przeprowadzenia po ich zako?czeniu pog??bionych wywiadów terenowych.

[<wró? do spisu>](#)

Lata 2014-2016

[Tadeusz Baraniuk \[75\]](#)

Tytu?: Huculsczyzna - obszary pamieci

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [82]

Grupa laboratoryjna b?dzie cz??ci? szerszego projektu bada? terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udzia?em badaczy ukrai?skich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych bada? b?dzie rejon Werchowyny. Bior?c pod uwag? rozleglo?? Huculsczyzny oraz charakterystyczne dla tego obszary rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostan? ustalone podczas pierwszego pobytu w terenie. W trakcie bada? terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – d?wi?kowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znaczczych, wokó? których ogniskuje si? pamie?, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwoci przyrodnicze. Przewidujemy tak?e prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz ró?norakich „miejsz pamieci”, które mog? by? rozwa?ane jako antropologiczne modele „huculskiego ?wiata”, a tak?e wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamitek rodzinnych, publikowanych oraz r?kopi?miennych monografii wsi, pamietników, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

[Magdalena Radkowska-Walkowicz \[12\]](#)

Tytu?: Antropologia rodziny i dzieci?stwa

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona: <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/> [83]

Opis zaj??: [w USOS](#) [84]

Zagadnienia związane z relacjami pokrewieństwa w centrum zainteresowania antropologii niemal od jej początków. Tak jak wikszość współczesnych badaczy bǳimy podkreśla kulturowe, a nie biologiczne uwarunkowania ideologii pokrewieństwa i metaforyczno kategorii powszechnie uznawanych za fakty biologiczne (np. kategoria krwi), jednocześnie zauważa rolę genetyki i związanych z nią potocznych definicji genu w dzisiejszych conceptualizacjach rodziny. Bǳimy badać różne konstelacje rodzinne, także te wynikające z rozwoju nowych technologii reprodukcyjnych, takich jak zapłodnienie in vitro. Zwróćmy uwagę na takie fenomeny jak: macierzyństwo zastępcze (tzw. surogacja), banki spermy i komórek jajowych, rodzicielstwo par homoseksualnych – zjawiska te niewątpliwie zakwestionowały dotychczasowe spojrzenie na pokrewieństwo, macierzyństwo, ojcostwo i rodzinę w kulturze Zachodu. Niemniej przyjrzymy się także bardziej klasycznym tematom antropologicznym i socjologicznym, takim jak: adopcja, rozwód, małżeństwo, układy genderowe w rodzinie, rozkład obowiązków domowych, relacje między krewnymi i powinowatymi (np. teściową a synową, dziadkami a wnukami), seksualność, macierzyństwo, ojcostwo, partnerstwo, siostrzeństwo, braterstwo, obrzędy i rytuały rodzinne.

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Wieczorkiewicz \[63\]](#)

Tytuł: Egzotyka w perspektywie globalnego przemysłu kulturowego i różnych form mobilności. Warszawskie znaki Orientu

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [85]

Dzisiaj niekoniecznie trzeba jechać do Indii, by zetknąć się z tym, co uważa się za ich klimat. Fascynacja tym subkontynentem znajduje szerokie odzwierciedlenie nie tylko w licznych scenariuszach podróży do Indii, ale i w praktykach konsumpcji. Korzystając z motywów zaczerpniętych z kultury indyjskiej lub jedynie kojarzących się z Indiami, ludzie Zachodu nadają barwę i jakość życiu codziennemu. Zastosowanie znajdujących motywów o charakterze zdobniczym, orientalne elementy wystroju wnętrza czy ubiorów, kuchnia indyjska, medycyna ajurwedyjska, joga, praktyki medytacyjne, taniec, muzyka, filmy, religia, filozofia... Indyjskość wpuszczana w obieg globalnego przemysłu kulturowego ulega symbolicznym przekształceniom, wpisuje się w ofertę dostępną w konstruowaniu stylów życia, jest pomocna w układaniu projektów biograficznych. Przy okazji idea podróży do Indii – obecna w kulturze europejskiej od wieków – zmienia się w specyficzny sposób. Można przypuszczać, że zjawisko to stanowi odpowiedź na pewne potrzeby - warto spytać o to, jakie są to potrzeby i dlaczego zaspokajają się je w ten sposób.

[<wróć do spisu>](#)

Magdalena Zatorska

Tytuł: Chasydzkie pielgrzymki do Polski. Pamięć, historia i nowe przestrzenie interakcji społecznych

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [86]

[87] Co roku do czternastotysięcznego Lelajska, miejscowości położonej w województwie podkarpackim, zjeżdża kilka tysięcy chasydów z całego świata, którzy odwiedzają grób swojego duchowego przywódcy, cadyka Elimelecha (zm. 1786), by w rocznicę jego śmierci w tym szczególnym miejscu modlić się o zdrowie i powodzenie. Ohel zmarłego w 1814 roku cadyka Dawida Lelowera, znajdujący się w dwutysięcznym Lelowie (województwo łódzkie), z tego samego powodu jest celem dorocznych pielgrzymek niemal pół miliona Żydów. Jak pod wpływem intensywnego chasydzkiego ruchu pielgrzymkowego zmienia się krajobraz i przestrzeń tych miejscowości? Jaki wpływ pielgrzymki chasydów mają na życie codzienne ich mieszkańców? To podstawowe kwestie, które będziemy badać w ramach laboratorium. Jest ono skierowane do osób zainteresowanych zagadnieniami kontaktów kulturowych, wielokulturowości (w tym krytyczną analizę tej kategorii), polityki kulturalnej i historycznej, a także relacjami polsko-żydowskimi.

[<wróć do spisu>](#)

Lata 2013-2015

[Iwona Kaliszewska \[59\]](#)

Tytuł: Codziennosc młodych Gruzinów, Badania w Tbilisi

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[88\]](#)

Weekend na facebooku, na demonstracji czy w kawiarni? Jakie formy przybiera zaangażowanie młodych ludzi w sprawy publiczne? Jaki ma to związek z polityką państwa, a jaki z procesami globalizacyjnymi? Jest to dwuletni cykl zajęć różnorodnych zajęć o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opieką prowadzącego daną grupę laboratoryjną.

[<wróć do spisu>](#)

[Tomasz Rakowski \[89\]](#)

[Maja Dobiasz \[90\]](#)

Tytu?: Lokalne wymiary uczestnictwa w kulturze i animacja kultury. Etnograficzne "badania w dzia?aniu"
Laboratorium w latach: **2013-2015**
Strona:
Opis zaj???: [w USOS](#) [91]

Celem bada? jest uchwycenie samorzutnego, spontanicznego i oddolnego charakteru powstawania tre?ci kultury w spo?eczno?ciach lokalnych Po?udniowego Mazowsza, w okolicach Szyd?owca i Przysuchy (Osta?ów, Osta?ówek, Sulistrowice, Za?awa, Broniów, Cukrówka). Badania b?d? przede wszystkim prowadzone w ?rodowiskach wiejskich uznawanych w dyskursach publicznych i cz?sto przez samych lokalnych aktorów za peryferyjne, nale??ce do obszarów marginalizowanych i pozbawionych dost?pu do kultury; s? to wsie wzgl?dnie odizolowane od du?ych o?rodków, cz?sto dotkni?te problemami ekonomiczno-spo?ecznymi takimi jak bezrobocie i wahad?owe migracje zarobkowe. Podstawowym zadaniem warsztatu jest wytworzenie wiedzy o aktywno?ci kulturalnej i spo?ecznej, która przyznaje tym ?rodowiskom obecno?? w?asnych, cho? cz?sto ukrytych kompetencji kulturowych i twórczych oraz unika praktyk nie?wiadomego narzucania i kszta?towania zewn?trznej, dominuj?cej wizji uczestnictwa w kulturze.

[<wró? do spisu>](#)

[S?awomir Sikora](#) [92]
Karolina Dudek

Tytu?: Grochów. Antropologia przestrzeni bliskich
Laboratorium w latach: **2013-2015**
Strona: [Facebook](#) [93]
Opis zaj???: [w USOS](#) [94]

Miasto to palimpsest sk?adaj?cy si? z heterogenicznych obszarów, które nak?adaj? si? na siebie. To przestrze?, któr? tworzy rozlegle sieci dzia?a? i zaludniaj? spo?eczno-techniczne hybrydy. Wytwarzana przez codzienne praktyki stale podlega przekszta?ceniom. Badania wspó?czesnego miasta musz? si? wi?za? z wielowymiarowy opisem, który uwzgl?dni splot czynników historycznych, kulturowych i instytucjonalnych, dzia?ania aktorów ludzkich i pozaludzkich, to, co wizualne, i to, co multisensoryczne. Jak wytwarzane jest wspó?czesne miasto? Punktem wyj?cia b?dzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”.

Punktem wyj?cia b?dzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”. Okazuje si? bowiem, ?e sprawa nie jest wcale oczywista: jednostkowe geografie mieszka?ców nie pokrywaj? si? z oficjalnymi mapami. B?dziemy starali si? odpowiedzie? na pytanie, jak wytwarzana jest lokalno?? dzielnicy wspó?czesnej metropolii – lokalno?? Grochowa. Jakim i czym celom s?u?y? W jaki sposób mieszka?cy tej dzielnicy konstruuj? jej obraz i jak go wykorzystuj?? B?dziemy d??yli do uchwycenia ró?nych aspektów wytwarzania lokalno?ci: od dzia?alno?ci wspólnot mieszkaniowych zaangażowanych w tworzenie i przekszta?canie infrastruktury, artystów i animatorów kultury dzia?aj?cych lokalnie i wspó?pracuj?cych z mieszka?cami Grochowa, po dzia?ania ró?nych aktorów w przestrzeni internetu.

Chcieliby?my wykorzysta? równie? przestrze? internetu jako miejsce prowadzenia bada?, narz?dzie badawcze oraz przestrze? wspó?pracy i tworzenia wiedzy etnograficznej. Chcieliby?my, aby multimedialna prezentacja wyników bada? rekonstruowa?a to, co wy?ania? si? b?dzie z narracji o mieszkaniu i dzia?aniu na Grochowie. B?dzie to wielog?osowa i wieloznaczna opowie??, rejestruj?ca sprzeczno?ci i urwane w?tki... a nade wszystko otwarta na kolejne odczytania i interpretacje – dlatego internet i hipertekst b?d? wa?nymi narz?dziami.

[<wró? do spisu>](#)

[Gaweł Walczak \[95\]](#)

Tytuł: Inna Warszawa: etnograficzne badania stołecznych cudzoziemców

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [96]

Celem badań jest przeprowadzenie analizy sytuacji społecznej w Warszawie pod kątem występowania różnych grup cudzoziemców oraz prowadzonych wobec nich działań organizacji pozarządowych i instytucji administracji publicznej. Projekt będzie realizowany metodą etnograficznych badań terenowych w Warszawie i okolicach. Jest to dwuletni cykl zajęć różnorodnych zajęć o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opieką prowadzącego daną grupę laboratoryjną.

[<wróć do spisu>](#)

Laboratoria w latach 2009-2014

[Anna Malewska-Szałygin \[17\]](#)

Tytuł: Etnografia mediów: etnograficzne badanie odbioru przekazu medialnego

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [97]

Celem projektowanych badań jest udokumentowanie i zinterpretowanie wpływu przekazu medialnego na wiedzę potocznych ludzi i wykształconych, a także użyciu, jaki robi mieszkańcy wsi z treści i obrazów produkowanych przez media. Projekt będzie realizowany metodą etnograficznych badań terenowych we wsiach powiatu Nowy Targ.

[<wróć do spisu>](#)

dr [Piotr Cichocki \[56\]](#)

Tytuł: Kreowanie i kupowanie kultury. Wytwórczość a konsumpcja na wschodnim pograniczu Kurpiowszczyzny

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [98]

Celem grupy laboratoryjnej jest zbadanie relacji wobec różnego rodzaju dóbr wśród mieszkańców zachodniej części Województwa Podlaskiego ze szczególnym nastawieniem na perspektywę wytwarzania i konsumowania dóbr materialnych i symbolicznych. Grupa zajmie się zmiennymi aspektami społecznego życia przedmiotów i znaczeń kulturowych z nimi związanych. Celem laboratorium będzie przebadanie ludzkiej relacji wobec towarów / dóbr kupowanych i uzyskiwanych na drodze wymiany "z zewnątrz" oraz dóbr i przedmiotów wytwarzanych przez rozmówców. By zbadać aspekt wytwórczości, ze szczególnym naciskiem będziemy zajmować się społecznością rolniczą z okolic Kolna i Nowogrodu w zachodniej części Województwa Podlaskiego.

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Zowczak \[9\]](#)

Tytu?: Kultura religijna wobec zmian spo?ecznych. Studium spo?eczno?ci lokalnej (Ukraina, Podole)

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina> [99]

Opis zaj??: [w USOS](#) [100]

[101] Konflikty i podzia?y spo?eczne, zarówno w Polsce jak i na Ukrainie, znajduj? wyraz w ró?nych formach religijnej b?d? parareligijnej ekspresji. J?zyk symboli tradycji chrze?cija?skiej, cho?by oderwany od religii, pozostaje powszechnym ?rodkiem komunikacji spo?ecznej w Polsce i w niektórych innych krajach Europy Wschodniej, a tak?e jednym z dominuj?cych ?róde? moralnego dyskursu. Dlatego celem projektowanych bada? b?dzie antropologiczna interpretacja spo?ecznej roli chrze?cija?stwa w ?yciu wybranych spo?eczno?ci i ich reprezentantów. Badania obejm? wyznawców katolicyzmu rzymskiego oraz Ko?cio?ów prawos?awnych w kontakcie z denominacjami protestanckimi i ewentualnymi innymi grupami wyznaniowymi.

[<wró? do spisu>](#)

[Karolina Bielenin-Lenczowska \[53\]](#)

Macedo?skie Porecze 80 lat po Józefie Obr?bskim

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [102]

Celem laboratorium jest stworzenie współ?czesnej monografii regionu Porecze w Macedonii. Temat przewodni stanowi? badania Józefa Obr?bskiego, prowadzone w latach 30. XX w. w tym regionie, które dotyczy?y wielu zagadnie? (m.in. magii, etniczno?ci czy pozycji kobiety w spo?eczno?ci).

[<wró? do spisu>](#)

Kamila Baraniecka-Olszewska

Tytu?: Antropologia współczesności czy przeszłości? Warszawskie rekonstrukcje historyczne
Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [103]

W ramach prowadzonych zaj?? zamierzam zwróci? uwag? studentów na wycinek obecności historii we współczesnej kulturze, mianowicie na dzie?alność grup historycznych. Przedmiotem naszych zainteresowa? stan? si? wi?c nie tylko wszelkie rekonstrukcje bitew, potyczek i innych wydarze? historycznych (rzeczywistych b?d? fikcyjnych), ale te? sposób funkcjonowania tych grup, ich stosunek do przeszłości, jak i do tera?niejszości.

[<wró? do spisu>](#)

Agata ?adykowska

Tytu?: Kryzys solidarności? Skutki likwidacji Stoczni Szczeci?skiej w perspektywie antropologii spo?ecznej
Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [104]

Projekt laboratoryjny stanowi? b?dzie studium by?ych pracowników Stoczni Szczeci?skiej i spo?ecznych skutków likwidacji Stoczni. Temat jest niezwykle istotny dla regionu zachodniopomorskiego.

[<wró? do spisu>](#)

[Maria Ma?anicz-Przybylska](#) [51]

Tytu?: Nowoczesność i tradycja w kulturze współczesnych mieszka?ców Podhala
Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [105]

Celem laboratorium „Nowoczesność i tradycja” b?dzie zbadanie tych przestrzeni kultury współczesnych mieszka?ców Podhala, w których to, co dawne i „tradycyjne”, przeplata si? z różnymi aspektami współczesności.

[<wró? do spisu>](#)

Anna Maria Szutowicz

Tytu?: P?e?, seksualno??, polityka

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [106]

Laboratorium wpisuje si? w nurt antropologicznych studiów genderowych, nakierowany na analiz? kodów kulturowych pod wzgl?dem problematyki to?samo?ci p?ci. Badania prowadzone b?d? na wsiach kurpiowskich.

[<wró? do spisu>](#)

?ukowski Jacek

Tytu?: Przyroda w wielkim mie?cie. Percepcja ?rodowiska przyrodniczego oraz jego ochrony w?ród mieszka?ców aglomeracji warszawskiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [107]

W trakcie zaj?? laboratoryjnych podejmowany b?dzie problem relacji cz?owieka ze ?rodowiskiem przyrodniczym w ramach wspó?czesnej antropologii ekologicznej. Celem wst?pnym laboratorium b?dzie ukazanie lokalnej wiedzy ?rodowskowej oraz naukowej wiedzy o ?rodowisku jako konkuruj?cych ze sob? konstrukcji spo?ecznych, opartych na ró?nie zbudowanych narracjach o ?wiecie przyrody.

[<wró? do spisu>](#)

Joanna Mroczkowska

Tytu?: Kulturowe aspekty konsumpcji i produkcji jedzenia. Etnografia okolic D?browy Bia?ostockiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [108]

Projekt laboratorium zak?ada analiz? wzorów produkcji i konsumpcji jedzenia celem zbadania strategii i praktyk radzenia sobie ze zmianami spo?ecznymi i ekonomicznymi na poziomie jednostkowym i spo?eczno?ci lokalnej we wsiach wokó? D?browy Bia?ostockiej . Projekt ma wi?c charakter monograficzny, cho? jego za?o?eniem jest mo?liwo?? wysuni?cia szerszych wniosków na temat funkcjonowania spo?eczno?ci lokalnych pasa przygranicznego na wschodzie Polski.

[<wró? do spisu>](#)

Maria D?bi?ska

Tytu?: Przestrze? publiczna Warszawy z perspektywy antropologicznej
Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [109]

Celem laboratorium jest zbadanie przestrzeni publicznej Warszawy pod k?tem dynamiki zachodz?cych w niej przemian. Badania b?d? si? skupia? przede wszystkim na tych jej cechach, które s? zwi?zane ze spo?ecznym zr?ownicowaniem, indywidualn? i grupow? aktywno?ci? u?ytkowników, mechanizmami segregacji spo?ecznej i wykluczenia. Podczas laboratorium studenci b?d? próbowali zbada? w jaki sposób postrzegana i u?ywana jest przestrze? publiczna Warszawy, jakie podzia?y symboliczne i spo?eczne w niej funkcjonuj?, i z jakimi barierami stykaj? si? w niej poszczególne grupy mieszkac?ców.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#) [110]

[Wojciech Lipi?ski](#) [111]

Tytu?: Religie i narody ukrai?skiego Budziaku. Staroobrz?dowcy nad Dunajem
Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzędowcy-nad-dunajem> [112]

Opis zaj???: [w USOS](#) [113]

Ukrai?ski Budziak, czyli cz??? współczesnego obwodu odeskiego po?o?ona mi?dzy granic? z Mo?dawi? i Rumuni? a wybrze?em Morza Czarnego, to wielokulturowy region zamieszka?y przez przedstawicieli ró?nych narodów i religii. W jego po?udniowej cz???ci po?o?onej nad Dunajem, spotykamy g?ównie Ukrai?ców i Rosjan oraz mniej licznych Mo?dawian, a tak?e Bu?garów i Gagauzów. Dominuj?cym wyznaniem jest prawos?awie, jednak charakterystyczna dla regionu jest tak?e obecno?? staroobrz?dowców oraz przedstawicieli nowych ko?cio?ów protestanckich.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#)

[Ewa Maciejewska-Mroczek](#) [13]

Tytu?: Antropologia dzieci?stwa
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [114]

Kategorie dziecka i dzieci?stwa w obecnie powszechnie rozumianym kszt?cie stanowi? w kulturze zachodniej nowe zjawisko. W stosunkowo krótkim czasie obserwujemy ich w?drówk? z peryferyjnych obszarów ?ycia spo?ecznego do samego jego centrum. Efektem jest niejednoznaczny, paradoksalny status dzieci. Z jednej strony znajduj? si? one poza "wspólnym ?wiatem", tworzonym przez doros?ych. Stanowi? grup? marginalizowan? ze wzgl?du na sw? niepe?no??, niedoskona?o??, nieracjonalno??. S? postrzegane jako byty nakierowane na przysz?o??, a nie pe?noprawne istoty ludzkie. Z drugiej za? strony dziecko stanowi we współczesnej kulturze obiekt swoistej obsesji. Staje si? najwa?niejszym projektem do zrealizowania, zadaniem do wykonania. Współczesne dzieci?stwo to projekt utopijny: jest wolne od trosk doros?ych, znajduje si? poza seksualno?ci?, podzia?ami spo?ecznymi, jest bliskie naturze. Oparty na takich za?o?eniach mit szcz??liwego dzieci?stwa mo?na uzna? za jeden z fundamentów współczesnej kultury.

[<wró? do spisu>](#)

Ró?a Rzepli?ska

Tytu?: PRL z pamie?ci. Obraz Polski Ludowej w oczach warszawskiej inteligencji
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [115]

Dominuj?cym wspólnym do?wiadczeniem wi?kszo?ci doros?ych Polaków jest ?ycie w realnym socjalizmie. Dwadzie?cia lat po upadku systemu mo?na stawia? pytania o sposób zapami?tania tego czasu. Celem grupy laboratoryjnej PRL z pamie?ci jest ustalenie w jaki sposób PRL zachowa?a si? w pamie?ci wykszta?conych mieszka?ców stolicy: jakie s? modele tej pamie?ci, co j? kszt?towa?o, w jaki sposób jest ona warto?ciowana, gdzie we współczesnych zachowaniach spo?ecznych i kulturze mo?emy znale?? ?lady socjalistycznego systemu, propagandy, prawa, stosunku do pracy, warto?ci, obrz?dów i stylistyki. Pamie?? zamkni?tej epoki historycznej i wykszta?ceni mieszka?cy miasta to ?wietne pola badawcze dla antropologa. Do udzia?u w grupie laboratoryjnej zapraszam studentów zainteresowanych Polsk? Ludow?, chc?cych nauczy? si? jak prowadzi? etnograficzny wywiad oraz podj?? si? wyzwania prowadzenia bada? w?ród wykszta?conych warszawiaków.

[<wró? do spisu>](#)

[Hubert Wierci?ski](#) [11]

Tytu?: Ró?ne spojrzenia na medycyn?, zdrowie i chorob? - współczesne wyzwania antropologii medycznej
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [116]

Antropologia medyczna w ?rodowisku akademickim i "praktycznym" (z?o?onym z antropologów dzia?aj?cych poza uniwersytetami) cieszy si? du?? popularno?ci?. Od lat 70 XX wieku po dzi? dzie? w lawinowy sposób przybywa interesuj?cych i inspiruj?cych lektur, prezentuj?cych zarówno problemy metodologiczne, teoretyczne, jak i konkretne rezultaty bada? terenowych. Niew?tpliwie, wzrost zainteresowania tematami dotycz?cymi zdrowia i choroby wi??e si? z narastaj?cymi problemami w obr?bie s?u?by zdrowia w krajach zachodnich oraz post?puj?cym ró?nicowaniem si? spo?ecze?stw, tak pod wzgl?dem etnicznym i kulturowym, jak i demograficznym. Swoj? popularno?? antropologia medyczna zawdzi?cza mi?dzy innymi "blisko?ci" terenów badawczych i "innych" (zdrowie

i choroba s? przecie? cz??ci? ?ycia ka?dego z nas) oraz mo?liwo?ci praktycznego wykorzystania zbieranych danych i tworzonych interpretacji.

[<wró? do spisu>](#)

Robert Zydel

Etnografia rynku i konsumentów
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [117]

W ostatnich latach zarówno w Polsce jak i w wielu innych krajach, etnograficzne techniki i narz?dzia badawcze wykorzystywane s? w badaniach rynkowych. Powstaj? wyspecjalizowane podmioty gospodarcze oferuj?ce tego typu us?ugi badawcze. Okazuje si?, ?e etnografia jako nauka wypracowa?a metodologie u?atwiaj?ce zrozumienie ludzi i mechanizmów ich dzia?ania, które sprawdzaj? si? zarówno w badaniu egzotycznych kultur jak i niszowych segmentów konsumentów. Monografi? wsi od monografii centrum handlowego mo?e ró?ni? wiele, co nie znaczy, ?e zastosowane podej?cie badawcze ma by? diametralnie ró?ne.

[<wró? do spisu>](#)

?ukasz Smyrski

Tytu?: Etnografia krajobrazu
Laboratorium w latach: 2009-2011
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [118]

W trakcie zaj?? laboratoryjnych b?dziemy traktowali krajobraz jako "?ywy" spo?eczny konstrukt, podlegaj?cy dynamicznym zmianom. Pejza? ukazuj?cy si? zewn?trznemu obserwatorowi jako niezmienny i "wieczny", potraktujemy jako "p?ynny". P?ynno?? zostaje osi?gni?ta w wyniku dialektyki spo?ecznej praktyki i do?wiadczenia cz?onków spo?eczno?ci lokalnej. Jednocze?nie b?dziemy starali si? zbudowa? definicj? krajobrazu, który na podstawie wst?pnych za?o?e? roboczo definiujemy jako ?wiatopogl?d, przestrze?, a tak?e niewidoczn? "si??" wp?ywaj?c? na ludzk? to?samo??. Powi?zanie krajobrazu z problematyk? spo?eczno?ci lokalnej pozwoli umie?ci? przedmiot naszego zainteresowania w szerszym kontek?cie tematów i problemów naukowych realizowanych w czo?owych o?rodkach antropologicznych w Europie.
Miejsce bada?: po?udniowe obszary Polski (Podhale, Gorce).

[<wró? do spisu>](#)

Katarzyna Kuzko Jolanta Wi?niewska

Tytu?: Historia mówiona jako 'obiekt' muzealny
Laboratorium w latach: 2009-2011
Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [119]

Teren bada?: prawobrze?na Warszawa. Grupa badana: mieszka?cy prawobrze?nej Warszawy, zw?aszczu "zasiedziali" - zamieszkali tu? po II wojnie ?wiatowej i wcze?niej. Metody: obserwacja uczestnicz?ca, pog??biony wywiad etnograficzny, metoda biograficzna . S?owa kluczowe: historia mówiona, ci?g?? historyczna, narracja, przesz?o??, pami??, wiedza historyczna, dziedzictwo

[<wró? do spisu>](#)

[***](#) [120]

[Katarzyna Waszczy?ska](#) [121]

Tytu?: Monografia pó?nocno-zachodniej Suwalszczyzny

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [122]

Cel laboratorium:

1. nauka warsztatu etnografa - od przygotowania projektu badawczego po jego realizacj? (praca w terenie: prowadzenie rozmowy, obserwacja, notatki terenowe, dziennik terenowy, dokumentacja fotograficzna/filmowa; spisywanie i analiza zebranego materia?u) i podsumowanie w postaci pracy laboratoryjnej;
2. zebranie materia?u empirycznego dotycz?cego wa?nych, z punktu widzenia badanej spo?eczno?ci pó?nocno-zachodniej Suwalszczyzny, aspektów ?ycia i kultury. Dlatego te? tematyka mo?e by? tu zr?nicowana i dotyczy? zarówno kwestii krajobrazu kulturowego np. ma?ej architektury (np. kapliczek), miejsc historycznych (np. g?azy, mogi?y), ale tak?e kwestii relacji rodzinnych, s?siedzkich czy z przybyszami np. innymi etnicznie czy wyznaniowo (Starobrze?dowcy, ?ydzi, ewangelicy itd.), a tak?e "wspó?czesnymi innymi"- turystami; pami?ci historycznej - dotycz?cej historii rodziny, miejscowo?ci, regionu, jak równie? ?ycia codziennego, czasu ?wi?tecznego (dorocznego i rodzinnego) itd.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#)

[Iwona Kaliszewska](#) [59]

Iwa Ko?odziejska

Tytu?: ?wieckie i religijne autorytety na Podolu Wschodnim

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [123]

Badania terenowe w?ród mieszka?ców obwodu winnickiego na Podolu Wschodnim. Naszym celem b?dzie prze?ledzenie kto i dlaczego obdarzany jest na Podolu autorytetem spo?ecznym. B?d? nas interesowa? zarówno autorytety "dotykalne" takie jak rodzice, miejscowy ksi?dz, pop lub nauczyciel oraz medialne takie jak politycy (np. liderzy pomara?czowej rewolucji), znani sportowcy. Chcemy zbada? jakiego rodzaju motywacje towarzyszy? ludziom - m?odzie?y i osobom starszym, obdarzaj?cym autorytetem konkretn? osob?. Jaki jest wp?yw poszczególnych autorytetów na tworzenie wiedzy potocznej przez mieszka?ców niewielkich wspólnot lokalnych, na ich postawy spo?eczne, podejmowane przez nich decyzje, percepcj? otaczaj?cego ich ?wiata, wyobra?enia o

w?adzy i prawach rz?dz?cych ?wiatem. Chcemy zwróci? uwag? na przeplatanie si? ró?nych w?tków (elementów wiedzy pochodz?cych z ró?nych ?róde?) w obr?bie wiedzy potocznej rozmówców oraz na to czy mo?na mówi? o wielo?ci autorytetów, która na eklektyzm tej wiedzy wp?ywa.

[<wró? do spisu>](#)

[Piotr Cichocki \[56\]](#)

Wspólnota lokalna i ?wiat?owód. Internet i nowe media w u?yciu mieszka?ców powiatu Augustowskiego
Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[124\]](#)

Celem zaj?? laboratoryjnych i praktyk terenowych jest zaobserwowanie, opisanie i zinterpretowanie procesów, jakie dokonuj? si? w zwi?zku z pojawieniem si? komunikacji internetowej i multimedialnej na terenach uznawanych za tradycyjne. Odnosz? si? tu do tego rodzaju etnografii, która uznaje konkretnego cz?owieka za centrum swojego zainteresowania. Podstawowe za?o?enie brzmi, ?e zarówno ?ycie we wspólnocie lokalnej, jak i udzia? we wspó?czesnej komunikacji elektronicznej (ogl?danie telewizji, czytanie magazynów, odbiór internetu) przynosz? specyficzne wyobra?enia o ?wiecie. Celem laboratorium jest zbadanie, jak te wyobra?enia si? wykluczaj?, uzupe?niaj?, przeplataj? czy wzajemnie wzmacniaj?.

[<wró? do spisu>](#)

Helena Patzer

Tytu?: Zmiany na Podlasiu pod wp?ywem migracji

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[125\]](#)

Temat grupy dotyczy jednego z wa?niejszych wspó?czesnych zjawisk spo?ecznych - migracji. W czasie bada? przyjrzymy si? dynamice migracji zagranicznych i ich konsekwencjom, zwracaj?c szczególn? uwag? na wp?yw migracji na kraj pochodzenia. W wyniku migracji zachodz? g??bokie zmiany spo?eczne, które b?dziemy starali si? uchwyci?. Migracja zmienia hierarchi? spo?eczna?, role odgrywane przez kobiety i m??czyzn, relacje rodzinne i przyjacielskie, stosunki ekonomiczne, krajobraz kulturowy i naturalny, normy i warto?ci kulturowe, praktyki spo?eczne, gusta i upodobania.

[<wró? do spisu>](#)

Wybór tematów z lat wcze?niejszych - w przygotowaniu:

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Zadunajscy przesiedleńcy w Budziaku

Laboratorium w latach: **2008-2010**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-b...> [126]

Punktem wyjścia badań realizowanych w ramach grupy laboratoryjnej „Zadunajscy przesiedleńcy w Budziaku” była sytuacja zróżnicowania etnicznego wywodzących się z Bałkanów mieszkańców regionu. Chcieliśmy się dowiedzieć, jak wpływa ona na ich codzienne życie oraz jak wynikające z niej uwarunkowania kształtują tożsamość poszczególnych jednostek i grup – zarówno dominujących w ukraińskim Budziaku Bułgarów, jak też Gagauzów i nielicznych Albańczyków. Interesowały nas między innymi takie zagadnienia, jak: stosunki etniczne, pamięć przesiedlenia, lokalne działania wynikające ze statusu mniejszości narodowych.

[<wróć do spisu>](#)

[Agnieszka Kościńska \[127\]](#)

Tytuł: Rodzina, płeć, seksualność

Laboratorium w latach: **2008-2010**

Punktem wyjścia naszych badań było założenie, zgodnie z którym rodzina, płeć i seksualność należą do porządku kultury, a nie natury. Oznacza to, że role kobiet i mężczyzn, praktyki i symbole wyznaczające kobiecość i męskość, wiązane u podstaw rodziny są konstruowane społecznie i kulturowo. Są kształtowane przez instytucje społeczne i pozostają przedmiotem działań politycznych. Na kształt rodziny czy rozumienie ról płciowych wpływa konstelacja licznych czynników: państwo, szkoła, religia, wymogi neoliberalnej gospodarki, systemy wiedzy czy kultura popularna. To samo dotyczy mechanizmów kształtujących myślenie o seksualności, konstruujących tożsamości seksualne, określających, co jest zachowaniem „normalnym”, a co poza normą wykracza. Twierdzenie, że rodzina, płeć i seksualność są konstruowane społecznie i kulturowo nie znaczy wcale, że są one łatwo podatne na zmiany ani że jednostka może w prosty sposób doprowadzić do destabilizacji systemu. Jednak jednostki i grupy są refleksyjne i obdarzone sprawczością, czyli zdolnością do działań na rzecz zmiany. Są twórcze, podważają dominujące symbole i praktyki i na różnych polach nadają nowe znaczenia zastanym rolom płciowym, formom życia rodzinnego i aktom seksualnym. Kwestia ta znalazła się w centrum naszych zainteresowań. Wywiady i obserwacje prowadziliśmy w Warszawie. Badania demografów i socjologów pokazują, że jest to miasto dynamiczne i różnorodne.

[<wróć do spisu>](#)

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Polesie. Etnografia wsi ukraińskiej

Laboratorium w latach: **2005-2007**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/piresie-etnografia-wsi-ukrai...> [128]

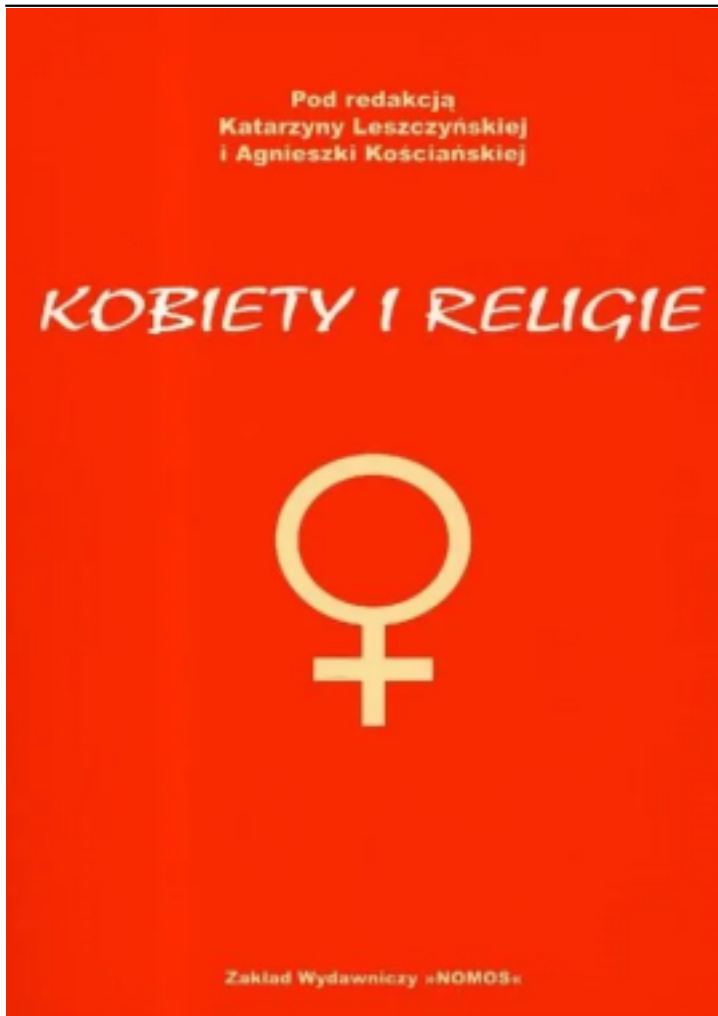
Po rocznej przerwie wracaliśmy na Polesie z myślą o kontynuacji badań, (rozpoczęliśmy badania z grupą laboratoryjną „[Polesie. Etniczność na pograniczu](#) [129]”) tym razem z grupą „Polesie. Etnografia wsi ukraińskiej”. Uszczegółowienia wymaga przede wszystkim kwestia bardzo silnie zaznaczająca się w regionie obecności protestantów (głównie zielono-wiśtkowców). Ponadto dotychczasowe działania w dwóch zasadniczych polach – narodowości i religii – wymagają uzupełnienia o wąsy dla dawnych stosunków społecznych na Polesiu skąd wiadomości różnic stanowych. Pamiętaj o nich dobrze zachowała się w rejonie żarichowskim, dlatego tam skoncentrowały się badania drugiej grupy poleskiej. Oprócz tematyki pamięci dawnych różnic stanowych oraz religijności zielono-wiśtkowców powróciliśmy do pojedynczych tematów, które pojawiały się już w badaniach poprzedniej grupy poleskiej, jednak nie doczekały się wówczas realizacji (bardzo popularne w regionie praktyki magiczne, użycie nieformalnej antroponimii czy lokalna percepcja skutków katastrofy czarnobylskiej).

[<wróć do spisu>](#)

[Agnieszka Kościńska \[127\]](#)

Tytuł: Religia a płeć

Laboratorium w latach: **2003-2005**

W ramach laboratorium badaliśmy relacje między religijnością na terenach wiejskich Beskidu Wyspowego oraz w Warszawie. W szczególności interesowały nas kwestie takie jak płeć w kontekście indywidualizacji i prywatyzacji religii.

W ramach laboratorium powstały m.in. prace, które zostały opublikowane w książce *Kobiety i religie* pod red. Katarzyny Leszczyńskiej i Agnieszki Kościńskiej (2006, Kraków: Zakład Wydawniczy „Nomos”): Klaudyna Wisłowska, Współczesne kobiety wobec nauki Kościoła. Prywatyzacja religii w regionach wiejskich południowej Polski; Anna Maria Szutowicz, Antykoncepcja i aborcja: czy głos mają kobiety? Analiza wypowiedzi katoliczek zamieszkujących wsie Beskidu Wyspowego; Anna Odrzygóźdź, Beata Sarnecka, Katolicka mędość, katolicka dorosłość. Negocjacje w obrębie katolickiego modelu kobiecości.

[<wróć do spisu>](#)

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Polesie. Etniczność na pograniczu
Laboratorium w latach: **2002-2004**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/piresie-etniczosc-na-pogran...> [129]

Rozpoczynaj?c badania na terenie ukrai?skiego Polesia z grup? laboratoryjn? „Polesie. Etniczno?? na pograniczu” planowali?my skoncentrowa? si? na problematyce etnicznej i narodowo?ciowej. Wynika?o to z inspiracji badaniami prowadzonymi na Polesiu w okresie mi?dzywojennym przez Józefa Obr?bskiego. Teren zweryfikowa? te zamierzenia. Nie porzucili?my ich zupe?nie, jednak realizowane by?y w ograniczonym zakresie. Nie mogli?my bowiem przej?? oboj?tnie obok tematów, które wr?cz narzuca?y si? naszej uwadze, takich jak zwi?zki mieszka?ców z otaczaj?cym ich le?nym ekosystemem, ?ywa do niedawna instytucja pobratymstwa czy g??bokie wi?zi z za?wiatami. Przesun?li?my te? nasze zainteresowanie z etniczno?ci w stron? religii, co wynika?o z wielowyznaniowo?ci terenu (prawos?awni, katolicy, protestanci).

[<wró? do spisu>](#)

[Agnieszka Ko?cia?ska \[127\]](#)

Tytu?: Kobiecte przywództwo religijne

Laboratorium w latach: **2001-2003**

Zgodnie z oficjalnym stanowiskiem Ko?cio?a katolickiego kobiety nie mog? sprawowa? funkcji duszpasterskich. Kobiety, które odczuwaj? ku temu powo?anie, uzna?y, ?e za po?rednictwem objawie? lub nadprzyrodzonych umiej?tno?ci zosta?y wybrane, realizuj? si? „na marginesie” Ko?cio?a b?d? poza nim wracaj?c si? ku innym tradycjom religijnym. W badaniach koncertowali?my si? na organizacjach dzia?aj?cych w spo?eczno?ciach lokalnych w Polsce pó?nocno-wschodniej, na Rostoczu oraz w Warszawie. Zastanawiali?my si? nad specyfik? zarówno takich ruchów, jak i samego przywództwa. Interesowa?a nas pozycja przywódczy? i ich zwolenników w spo?eczno?ci lokalnej. ?ledzili?my relacje pomi?dzy takimi ruchami a Ko?cio?em katolickim (ksi?dzem proboszczem). Pami?tali?my te? o kwestii, w któr? kobiece religijno?? jest bardzo silnie uwik?ana, a mianowicie o kulcie Matki Boskiej b?d? powsta?y w wyniku jej objawienia. Dlatego „kobieco??” kultu Matki Boskiej b?dzie jednym z w?tków naszych bada?.

W ramach laboratorium powsta?y m.in. prace, które zosta?y opublikowane w ksi??ce *Kobiety i religie* pod. red. Katarzyny Leszczy?skiej i Agnieszki Ko?cia?skiej (2006, Kraków: Zak?ad Wydawniczy „Nomos”): Marta Bierca, Mistyka typu ludowego. Kobiece pobo?no?? maryjna w ?wietle teologii feministycznej; Dorota ?ubi?ska, Religijno?? kobiet ze Wspólnoty Ma?ych Rycerzy Mi?osiernego Serca Jezusowego.

[<wró? do spisu>](#)

Informacje dla prowadz?cych

Przed wyjazdem:

1. Preliminarz kosztów wyjazdu.
2. Lista studentów.
3. [Druk delegacji](#) [130]z pro?b? o zaliczk?.

Rozliczenie wyjazdu (po powrocie):

Rozliczenie kosztów wyjazdu (wraz z biletami, fakturami za noclegi itp.).

[2026-05_wytyczne_dla_prowadzacych_grupy_laboratoryjne.pdf](#) [131]

DRUK - [Pokwitowanie rycza?tu za noclegi studentów Instytutu](#) [132]

DRUK - [Pokwitowanie odbioru diet przez opiekuna grupy studentów](#) [133]

Related content [Badania Pracowników](#) [134]

[Ko?a naukowe](#) [135]

[Program i plany](#) [136]

[Prace studenckie](#) [137]

Source URL: <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/219>

Links

[1] https://www.wuw.pl/product-pol-6335-Balkany-na-Ukrainie-Bulgarzy-Gagauzi-i-Albanczycy-z-ukrainskiego-Budziaku-PDF.html?query_id=6

[2] https://www.wuw.pl/product-pol-6382-Lipowanie-Kultura-religijna-i-tozsamosc-naddunajskich-starobrzedowcow-PDF.html?query_id=1

[3] <https://www.wuw.pl/product-pol-10032-Lelowianie-Polacy-Zydzi-Szkice-etnograficzne-o-konstruowaniu-lokalnego-dziedzictwa-EBOOK.html>

[4] <https://www.wuw.pl/product-pol-6416-Co-slychac-na-Podhalu-Tradycja-we-wspolczesnosci-PDF.html>

[5] <https://www.wuw.pl/product-pol-6201-Nowoczesnosc-i-globalizacja-na-polnocnym-Podlasiu-Perspektywa-etnograficzna-PDF.html>

[6] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=990>

[7] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=562>

[8] <https://dig.pl/index.php?s=karta&id=1419>

[9] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-zowczak>

[10] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL231

[11] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/hubert-wiercinski>

[12] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-radkowska-walkowicz>

[13] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/ewa-maciejewska-mroczek>

[14] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL233

[15] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/amanda-krzyworzeka>

[16]

https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL221

[17] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-malewska-szalygin>

- [18] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL222
- [19] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL223
- [20] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL211
- [21] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL212
- [22] <https://zakole.pl/pl>
- [23] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL213
- [24] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-chocholow>
- [25] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL201
- [26] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-studenckie/labo-swiat-post-covid>
- [27] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL202
- [28] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL203
- [29] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/renata-hryciuk>
- [30] <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/laboratorium-antropologia-nierownosci>
- [31] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL191
- [32] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/joanna-talewicz-kwiatkowska>
- [33] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-studenckie/laboratorium-romowie-w-strone-inkluzji>
- [34] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL193a
- [35] <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/laboratorium-wielokulturowosc-w-miasteczku>
- [36] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL192
- [37] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-lubanska>
- [38] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny-swiatowej-i-powojnia-na-podkarpaciu>
- [39] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL181
- [40] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/mateusz-laszczkowski>
- [41] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci-spolecznosc-lokalna-wobec-planow-budowy-centralnego-portu-komunikacyjnego>
- [42] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL183
- [43] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-horolets>
- [44] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie-urzadzenia-relacje-laboratorium>
- [45] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=419645&gr_nr=1
- [46] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/helena-patzer>
- [47] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/andrzej-perzanowski>
- [48] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362975&gr_nr=1
- [49] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/prezentacja_lab0_hw.pdf
- [50] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362974&gr_nr=1
- [51] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maria-malanicz-przybylska>
- [52] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL173
- [53] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/karolina-bielenin-lenczowska>
- [54] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-oswajanie-przestrzeni-przez-migrantow-i-uchodzcow-antropologia-mobilnosci-okolic>
- [55] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL161
- [56] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/piotr-cichocki>
- [57] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/ruxandra-ana>
- [58] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-muzyka-soundscape-turystyka-antropologia-dzwieku-na-pograniczu-polsko-bialoruskim-w>
- [59] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/iwona-kaliszewska>

- [60] <http://www.ogrod.uw.edu.pl/inc/ogrod/iwa.htm>
- [61] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL163
- [62] <http://etnologia.uw.edu.pl/antropologiczne-studium-korupcji-w-republice-dagestanu>
- [63] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-wieczorkiewicz>
- [64] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/karol-gorski>
- [65] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/oskar-lubinski>
- [66] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [67] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [68] <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino>
- [69] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL151
- [70] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL153
- [71] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maciej-zabek>
- [72] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-brzezinska>
- [73] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/migracje-do-europy-oczyrna-afrykanow>
- [74] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL154
- [75] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tadeusz-baraniuk>
- [76] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL152
- [77] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL142
- [78] <mailto:wplinska@wp.pl>
- [79] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL144
- [80] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL143
- [81] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL141
- [82] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L134%29
- [83] <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/>
- [84] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L133%29
- [85] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L132%29
- [86] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L131%29
- [87] <http://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/lelowianie-polacy-zydzi>
- [88] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL124%29
- [89] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tomasz-rakowski>
- [90] <mailto:majadobiasz@gmail.com>
- [91] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL122%29
- [92] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/slalomir-sikora>
- [93] <https://www.facebook.com/LaboEtno.Grochow>
- [94] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL123%29
- [95] <mailto:gawelwalczak@gmail.com>
- [96] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL125%29
- [97] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL112%29
- [98] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL114%29
- [99] <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina>
- [100] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL111%29
- [101] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/szarogrod_stacje_kalwaryjskie_0_1_1.jpg
- [102] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL113%29
- [103] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL101%29
- [104] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL100%29

02-LL102%29

[105] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL103%29

[106] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL105%29

[107] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL106%29

[108] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL104%29

[109] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL091%29

[110] <http://Lipi?ski2010>

[111] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/wojciech-lipinski>

[112] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzadowcy-nad-dunajem>

[113] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL093%29

[114] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL094%29

[115] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL095%29

[116] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL096%29

[117] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL097%29

[118] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL086%29

[119] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL081%29

[120] <http://Waszczy?ska2009>

[121] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczyńska>

[122] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL085%29

[123] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL082%29

[124] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL084%29

[125] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL083%29

[126] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-budziaku>

[127] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/agnieszka-koscińska>

[128] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etnografia-wsi-ukrainskiej>

[129] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etniczność-na-pograniczu>

[130] <https://wnks.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2024/08/druk-delegacji-krajowej.doc>

[131] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/2026-05_wytyczne_dla_prowadzacych_grupy_laboratoryjne.pdf

[132] <https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/pokwitowanie.doc>

[133] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/diety_dla_opiekunow_grup_laboratoryjnych_22.pdf

[134] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/29>

[135] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/210>

[136] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/216>

[137] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/5958>